



İngiliz - Fransız Nazırları dün Londrada mühim görüşmeler yaptılar

Tatbik edilecek politika hakkında mutabık kalındı

Çekoslovakya, fikri alınmadan karar verilmemesini yoksa mesuliyet kabul etmiyeceğini bildirdi

Henlayn bir beyanname neşretti:

Yurdumuzun emniyet ve istikbalini genişletmek gayesiyle

4 senelik bir plân hazırlandı

Karadenizde iki liman - İstanbulda feribot - Ankarada iki memur mahallesi - Trabzonda et sanayii fabrikaları - Kütahya ve Zonguldakta elektrik santralleri - motör, çimento fabrikaları - soda, afyon, azot sanayii fabrikaları - üç şeker fabrikası - muhtelif tonajda 28 yeni ticaret gemisi yapılacaktır.

Çarpışan kuvvetler ve prensipler

Yazan Asım Us

Almanya ile Çekoslovakya arasında daki Südetler ihtilâfı bütün dünya ef. kârumumiyesini işgal etmekte devam ediyor. Sulhü kurtarmak için herkes Hitler - Çemberlayn mülaaka. tının neticesini bekliyor.

Hakikat halde İngiliz Başvekili nin üzerine aldığı vazife kolay değildir: Çünkü sulh yolu ile halledilmek istenilen bu davada her iki tarafın kuvvetli veya haklı, zayıf veya haksız noktaları vardır.

Bir kere Almanlar üç buçuk milyonluk bir kitle teşkil eden Südet Almanları için arzu ettikleri idare şekli hakkında plebisit istiyorlar; bu talepleri ile cihanşümul bir kaide olarak tanınmış olan milletlerin kendi kendilerini idare etmeleri hakkına dayanıyorlar. Nazari olarak beynelmilel hukuk bakımından bu tarzda bir talep bitaraf vicdanlarca reddedilemez. Almanlar için kuvvetli ve ya haklı görülen bu prensip noktası Çekoslovaklar için tabii bir zaafıdır.

Çekoslovaklara gelince, onların istinat ettiği kuvvetli veya haklı cihet bugünkü Avrupa nizamına temel olan beynelmilel mukavelelerdir. 1918 umumî sulhü kurulurken Südetler Çekoslovakya devlet çerçevesi içine alınmıştır. Avrupa ortasında yeni bir devlet kurmak için üç buçuk milyon Almanın mukadderatı kendi arzularına bakılmasızın Çekoslovakların mukadderatına katılmıştır. Şimdi Çekoslovaklar bu fiili vaziyeti kendileri için beynelmilel bir müktesep hak diye sayıyorlar ve bu müktesep hakkı muhafaza etmeği kendileri için bir varlık meselesi biliyorlar. Almanyanın tazyikli karşısında Südetlere muhtariyet vermiş olsalar dahi bunun hududu hiçbir vakit onları Çekoslovak camiasından ayırmak derecesine gidemeyeceğini

(Sonu: Sa. 4, Sü. 5)

Başvekilin yeni plân hakkında izahatı

Ankaradaki Heyeti Vekile toplantılarında memleket ekonomisini alâkalandıran mühim müzakereler cereyan ettiğini işiten Anadolu Ajansı, bunun memleket efkârı umumiyesine arzı hususunda Başvekilin ricada bulunmuş, Başvekilimiz de ajansa şu malûmatı vermiştir:

"Cumhurreisi, Şefim, Atatürkün geçen sene Büyük Millet Meclisinin açılışında irat buyurdıkları nutuklarında millî endüstrileşme ve memleket için yapılması lazım gelen işler hakkında verilmiş direktiflerden mülhem olarak devam etmekte olan mesaimiz, son zamanlarda teksif edilmisti.

Vekil arkadaşlarımla ayrı ayrı, ve

heyeti umumiyesile hep bir arada çalışmalarımız sonunda dört senelik üç numaralı yeni bir plânın tatbik sahasına konulması kararlaştırılmıştır.

İstanbulda geldiğimde beni kabul buyuran Cümhurreisi, Şefim, Atatürke kararımızı bütün tafsilâtile arzettim, tamamen tasvip buyurdular.

Birinci beş senelik endüstri programı ve buna ilâveten yapılmakta olan "font boru", fabrikası ve kâğıt fabrikasının bir misli daha büyütülmesi gibi işler, bütçelerle vekâletlere vazife olarak verilmiş ve muhtelif senelere nazaran programlaştırılarak tatbikatı na da girişilmiş olan askerî ihtiyaçlar, (Devamı 10 uncuda)



Güneş - Anadoluhisar karşılaşmasından bir görünüş

Balkan atletizm müsabakalarında

Yunanistan birinci, Yugoslavya ikinci

400 me'rede bir atletimiz birinciliği alabildi

(Yazısı 7 inci sayfa)



Londraya giden Fransız Başvekili Daladiye

Südetler

"Kurtulma saati yaklaştı"

Almanya Südet gönüllü kitaları teşekkül etti

Aştâ gümrük binası taşlandı

(Yazısı 4 ncü sayfamızda)

Mussolini diyor ki:

ihtilâf mahdud ve mevziî kalsın!

Aksi takdirde italyanın alacağı mevki şimdiden bellidir

Trieste, 18 (A.A.) — Mussolini bir nutuk söyleyerek ezümle şöyle demiştir:

Bir milletin hayatında öyle anlar olur ki, o milleti sevk ve idare eden kimselerin o anlarda mesuliyetten kaçınmaları değil, mesuliyeti tamamilde deruhte etmeleri icap eder. Size söyleyeceğim şeyler, yalnız Roma — Berlin mihveri siyasetinden mülhem de-

ğildir. Söyliyeceklerimin tarihi esbabı mucibesi bizi Macarlara, Polonyalılara ve sair milletlere bağlayan dostluk hissinde mündemictir. Size söyleyeceğim şeyler, İtalyan demekten ziyade Avrupa diyeceğim bir zihniyetten mülhemdir.

Tarihin ortaya attığı meseleler, ıstırap verecek derecede bir mahiyet almaz. (Sonu: Sa. 4, Sü. 5)

Güreş birincilikleri neticelendi

Ankara birinci, İstanbul ikinci oldu

(Yazısı spor sayfasında)

Dünyelerin peşinden:

Akdenizi kurutmak projesi

Almanya Orta Avrupadaki Cermanizm davalarını bir gün hallederse nihayet sıra sömürge meselesine gelecektir. Bu bakımdan bir Alman mühendisinin Cebelittarik ve Süveyş kanallarını kapayarak Akdenizi büyük bir göl haline getirdikten sonra kurutmak ve bu suretle Afrika ile Avrupa arasında Atlantrop adında yeni bir kıta yaratmak projesini garip teşebbüsler arasında saymak doğru değildir. Zira bu projenin tabakkuku bir gün Avrupada gittikçe sayısı artan insan nüfusunu yerleştirmeye ve yaşatmağa hizmet ettikten başka Almanyanın sömürge davasını da halletmeğe yardım edebilir. Yalnız bu takdirde bir tek mahzur hatıra gelir ki bu da Akdenizin suları çekilince İngiltereyi Hindistana bağlayan deniz yolunun kapanmış olmasıdır.

Şu hale göre Alman mühendisinin bu dâhiyane projesini tatbik edebilmek için galiba fen Alemlî hava nakil vasıtalarının en son inkişafını bularak deniz vasıtalarına ihtiyaç bırakmayacak derecede te-kemmül ettiği zamanı beklemek lâzımla gelecektir.

Hasan KUMÇAYI

Hayata dair

Şişmanlık, politika ve aşk

Şişmanlık diyince insanın dudaklarına tatlı bir tebessüm, bir sabah rüzgârı gibi yapışır. Ve gözlerini yaz günlerinin en sıksa insanları bile üstüne ceket geçirilmiş ötesinden berisinden buhar fışkıran bir semaver halinde koyan boğucu manzarası kaplar.

Başınızda güneş erimiş bir bakır gibi kayıyor, ayaklarınızın altında kalDIRIM kayaları bir lâv parçası, yahut asfalt vıcık vıcıktır. Bastığınız yerde topraklarınızın dumanı tüten izi kalıyor.

Bir de bu yollarda koca göbekli, geniş kalçalı, müdevver omuzlu, kat kat enseli, tesadüfen yere düşmüş bir balon hissini veren bir insanın güneşe karşı tutulmuş bir yağ fışısı gibi, her tarafından sıcak, vıcık yağ tabakaları süzülüp süzülüp ilerlediğini tasavvur ediniz. Elinde mendili, sırtında elbisesi kazana batırılmış bir çamaşır halini almıştır.

Hem terini silen, hem de karaya düşmüş balıklar gibi ağzını açarak soluyan bu adama acırız. Fakat o bizim merhametimizi mukabelesiz bırakmaz, bizi güldürür. Bunun için "şişman", ilk ile "yaz", ve (tebessüm) kardeş gibidirler.

Bunlar sanki birbirlerini tamamlamak için halkedilmişlerdir.

Gündüzle gece, baba ile oğul, yangınla alev gibi..

Her zaman zahmet çeken, vücutlarının her zaman ebediye benzeyen hamalı olan ve daima elbiseleri ile vücutları arasında ılık bir zeytinyağı tabakası taşıyormuş hissini duyan şişmanlar her zaman sırtlarında yüz kiledan aşağı olmayan bir yükün ağırlığını taşıdıkları halde insan ruhuna ağırlık vermezler.

Şişmanların ruhu sanki büyük, fakat kuştüyünden yapılmış bir yatak gibidir. Onların üstleri bu döşeklerde rahat, rahat uzanırlar. İyi kalpli şişmanlar, kötü kalpli sıksalardan daima çoktur.

Politikada şişmanlığın faydasını en iyi anlatan Herrio'dur. Ona göre, şişmanlık politikacı için bir kazançtır. Herrio diyor ki:

"— Politikada gösterişin, şişmanlığın da bir yeri vardır: Gözü doldurur.

Liyonun ebediye benzeyen reisi anlatıyor:

"— Muarızlarıma karşı şişmanlığın faydasını gördüm. Kürsüye çıktığım zaman, eğer muarızlarım gürültü ediyorsa ben ellerimi göbeğimin üstünde kavuşturur, dururum. Onlar sustuktan sonra söze başlarım.."

Eskiden politika adamı deyince aklımıza tek göz, küçük, ince yüzlü, favori li, saz benizli bir insan gelirdi. On dokuzuncu asrın diplomatları, politikacıları kâh romantik şaire, kâh şatoların duvarları arasında gün görmeden yaşıyan nazlı, nazik bedenli, içli şövalye kadınlarına benzerdi.

Ben ilk yabancı diplomat olarak Franklen Buyyonu görmüştüm. Onun göbeği, bıyıkları, babayını konuşuşu beni hayretten hayrete düşürmüştü. Herrio, Türkiye'ye geldiği zaman da birçok insanlar aynı hayreti göstermişlerdi. Herrio şişman göbeği ile başvekâleti fethetti. Fırka liderliği yaptı. Daha nice, nice şişman politikacılar bilirim ki, dudaklarındaki tebessüm gibi göbeklerinden memnundurlar.

Hiddetlerini kocaman göbeklerinin üstünde iki parmaklarla bir çöp kırarak gibi kırarlar. Hiddetini yenebilen politikacı sıksa ve sinirli muarızını daima mağlûp eder. Daranın filleri gibi düşmanın cephelerini yarar.

Politika şişmanlığın, şişmanlık politikanın levazımından biri halini alabilir. Fakat şişmanlığın amansız bir düşmanı vardır: Estetik. Bunu zamanımızda yenmek imkânı yoktur.

Şişmanlığın bu ezeli düşmanı ile mücadelelerini Henri Berand, "Le Martyre de l'Obese", adlı eserinde ne güzel anlatır.

1922 Goncour mükâfatını kazanan kitabı, Bay Şükrü Kaya tarafından şişko adile türkçeye tercüme edilmiştir.

Henri Berand'ın siyasi düşüncelerini beğenmem, fakat "şişmanlık kurbanı",nın muvaffakiyetini inkâr imkânı yoktur.

Eserde şişmanlık psikolojisi parça, parça, taze bir insan ruhundan koparılmış gibidir. Bir şişman olan romanın muharriri, sanki etiyle derisi arasında bu psikolojinin hararetini hissetmiştir.

Şişmanlığın, psikolojisi bir tebessümle iki damla gözyaşı arasında sıkışmıştır. Muharrir gülümseyerek bir tezadı, bir insanın ızdırabını anlatmaktadır. Şişmanlık zamanımızda bilhassa kadınlar arasında bir ayıp halini almıştır.

Bu ayıptı taşıdığını hisseden adam sevimliliğine, ve nihayet kendisine bir kadının aşkını son merhabesi hak

(Devamı 10 üncüde)

Çekoslovakya'daki buhran reyiâmı ile izale edilebilir mi?

Reyiâm usulünün kabul ve tatbik edilağı, Südet arazisinin de Almanlara geçtiğini tasavvur edelim: Bununla hâd selerın biteceğini kim temin eder?

Çekoslovakya hükûmetinin, Südet havalisinde reyiâm yapılması teklifini yeniden reddettiği şu sırada, İngiliz gazetelerinden Liberal Niyuz Kronikl reyiâm usulünün bu meselede niçin gayri kabili tatbik olduğunu anlatan ve İngiliz hükûmetini kat'i harekete davet eden şu makaleyi neşretmiştir:

Hitler, Nürnbergte Çekoslovakya'daki Südet Almanları için, kendileri hakkında kendilerinin karar vermeleri lüzumundan bahsederken herkes bundan, Südet havalisinde bir reyiâma yapılması manasını çıkardı. Südet Almanları lideri Henlayn de, bunun filhakika reyiâm demek olduğunu söyledi. İngilterede de muayyen bazı muhtilere, reyiâm fikirleri mülayım geliyor. Şu halde reyiâm nedir, bugünkü buhranı reyiâm ile izale etmenin niçin imkânsız olduğunu anlatalım:

Reyiâm, bir memleketin intihap hakkını haiz reşitlerinin muayyen bir mesele, veya o memleketin hükûmeti, (yahut ta milletler cemiyeti gibi fevkalâde bir teşekkül) tarafından ileri sürülmüş birkaç mesele üzerinde verdiği serbest, münfertir reydir.

Bu vaziyet, demokrat düşüncelilere Südet Almanları meselesi için güzel bir sureti hal gibi görünüyor ve onlar kendi akıllarınca diyor ki, Çekoslovakyanın Südet mntakasmda bir reyiâm yaparak, ahalisinin Çekoslovakyanın bir parçası olarak kalmak mı, yoksa Almanyaya iltihak etmek mi istediklerini öğrenmek doğru ve münasip bir iş olmaz mı? Her halde, Avrupayı harbe sokmaktan böyle bir tavsiye sureti ile işi bitirmek daha iyidir.

Her şeyden evvel şunu hatırla tutmalıdır ki, Çekoslovak hükûmeti, reyiâm taraftarı olmadığını ilân etmiştir. Çünkü Çekoslovak hükûmeti bu hareketi, kendilerini tamamen kuşaktan mücehhez ve düşman vaziyetinde bir Almanyaya karşısında, kendi topraklarının tamamiyeti mülkiyesile telif edemiyorlar. Reyâm, hukuku hükûm-raniye sahip bir hükûmet tarafından bil ihtiyar ileri sürülmekle, yahut bir memleket nüfusunun ekseriyetinin tes-



Egerde yapılan bir nümayişe giden Südetler

biti ile olur. Südet Almanlarının reyiâm talebi bir memleket nüfusunun hasmane tavır takınmış başka bir

hükûmetten müzaheret gören - bir ekalliyeti tarafından yapılmaktadır.

Reyiâm Harbe giden en kestirme yoldur

Çek Başvekil Muavininin Beyanâtı

Prag, 18 — Başvekil muavini fevkalâde mühim beyanatta bulundu. Ercümle demistir ki:

— Reyâm teklifi harbe giden en kestirme yoldur. Çünkü Çekoslovakya'da hiçbir hükûmet böyle bir teklifi kabul etmeyecek, etse bile vatanlarının parçalanmasına tahammül etmektense ölümüne tercih edecek olan millet tarafından devrilecektir..

Başvekil muavini Çekoslovakya'da reyiâmın vaziyeti değiştirmeyeceğini de tebarüz ettirmektedir. Çünkü Südet mntakasmdaki ALmanların en aşağı bir milyonu ALmanyaya iltihak etmek fikrinde değildir. Bunlar Çekoslovakya'ya geçecekler ve böylece yeniden bir ekalliyet vücuda gelmiş olacak, yeniden bir mesele çıkmak ihtimali her an mevcut bulunacaktır.

Bundan başka, orta Avrupada bu günkü siyasi şartlar göz önüne alınacak olursa, halktan doğru ve serbest bir rey almanın imkânı yoktur. Bir milyon yahut daha fazla Alman askeri topları, tankları, tayyareleriyle, Çek hududu yakınına yığılmış bir haldeyken ve Alman propagandası gereklerden, gerek dışardan Südet halkına tatbik edilirken, sükûnetle ve serbestçe rey verebilmek nasıl mümkün olur?

Bazı kimseler de, Çek devletinin ve anayasasının İsviçreyi örnek tutarak yeniden teşkilini ileri sürerler. Dahası var, bazıları da Çekleri silâhtan tecrit etmek suretile Almanyaya karşı her hangi bir tehlike teşkil etmesinin önüne geçmek ve sonra, hudutlarının âkubetini büyük devletlerce himaye altına almayı düşündüler. Fakat Çeklerin pek haklı surette endişe ettikleri şu dakikada, onları silâhtan tecrit etmenin imkânı yoktur ve kendilerinden bunu istemek te haksızlık olur. Bundan başka, memleketlerinin her hangi bir diğer devlet sistemi örnek tutularak parçalanmasını da istemek doğru değildir.

Çekler, tepeden tırnağa kadar harıl harıl silâhlanan bir millet tarafından kuşatılmış bulunuyorlar. İngiltereye gelmiş olan Südet Alman mümessilleri ve diğer Almanlar, Almanyanın haki-

(Devamı 10 üncüde)

Devey - Hines davası

- 7 -

Hines aleyhinde şehadetler

Devey karşı yapılan hücum hareketlerinden sonra mukabil taarruz olmak üzere çıkan şahitlerden Geolafiy, sararmış bir renk ile kalktı. Ağır ağır Hinesin ne gibi ahval ve şerait içinde Duğ Şulç ile elbirliği ettiğini anlattı. Parmağı ile Hinese işaret ederek dedi ki:

— İşte, bize o gece cezadan, mesuliyetten korkmamaklığımızı söyleyen odur. Şulç, benim ile beraber yalnız değildi. Yanımızda benim kardeşim (Bo), Lulu, Abadaba da vardı. Eğer 1931 senesi martında o gecenin şahitleri arasından bugün yalnız ben burada bulunuyorsam, bunun sebebi, üç sene evvel yine bir akşam Newyorkun küçük bir kabaresinde Duğ Şulçun öldürülmüş olmasındandır. Aynı akşam teşkilâtımızın malî mütehasısı (Abadaba) da aynı yerde öldürüldü. Yine aynı saatte (Lulu) da başından aldığı iki kurşun yarası ile gitti. (Lulu) otomobil süratinde dünya rekorunu kıran bir şofördü! Benim kardeşim olan

(Bo) ya gelince, onu da diri diri bir çimento tabutu içerisine gömdüler, sonra da East nehrine attılar!

Bundan sonra ak saçlı Meksikalı Pompez şahadete başladı. Bunun ifadesi ne kadar gayanı dikkat ise givesi o kadar anlaşılabilir bir şekilde idi. Dedi ki:

— Newyorkun Lenox caddesinde demokratların Kayuga klübünde idi. Bu Hinesin klübüdür. Orada 1932 senesinde Duğ Şulç ile randevum vardı. Benim bankamı kontrol etmek hakkını kendine terketmem hakkında yaptığı teklifi mecburen kabul ettim. Aynı sene içinde on altı memurum ile beraber bizi tevkif ettikleri zaman hepimizi hâkim Hulon Kapsav serbest bıraktı..

Burada mahkeme reisi Pekora ölü bir sesle müdahale etti:

— Pompoz, hâkim Kapsav bizim şahitler listesi arasında yoktur. Hâkim Kapsav ölmüştür..

Dinleyiciler üzerinde hayret uyan-

dran bu havadis Meksikalı zenci üzerinde hiçbir tesir yapmadı. O, yine sözlerine şu şekilde devam etti:

— 1933 senesinde Geo Veinberg bana 10 bin dolar verdi. Bu para, demokratların intihap mücadelesine yardım etmem için idi. Bir ay sonra ben de bu paranın yarısını aynı maksatla sarfettim. 1932 senesi birinci ve ikinci kanununda Duğ Şulç bütün bankalarımızdaki paraları alıp götürdü. Bir defa ben de bu 527 numaralı şeytan adam ile buyyon içtim! En büyük zararımız Koney Islandda oldu. O zamandanberi zararsızca çalışıp gidiyorduk. Duğ Şulç öldürüldükten sonra loterya teşkilâtının en çok varidat getiren bir yeri de benim hissemeye düştü. On sekiz ay evvel acele bir iş için Meksikaya gitmiştim. Devey benim ile görüşmek istemiş. Meksikada beni tevkif ettiler. Hudut harici ettiler. Buraya geldim. İşte bütün bildiklerim bundan ibarettir..

Meksikalı zenciden sonra, on, on iki kadar zenci şahidin ismi okundu. Bunlar da dinlenildiler. Bütün bu zenciler, loterya oyununun bankacılığını yapıyorlarmış. Devey, bunların hepsine de ayrı ayrı şu suali sordu:

— Siz Duğ Şulçun kontrolü altında olarak 1933 senesinde eski başmüdeiumum Vilyam Dodgenin intihabın-

dan evvelki demokrat partisinin intihabatına para vererek yardım ettiniz mi?..

Şahitlerden her biri verdikleri paranın miktarını zikrederek bu suale:

— Evet..

Diye cevap verdiler.

Zenci şahitlerden Leo Altman verdiği ifade ile Hinesin muavinlerinden Red Vilyams ile Leo Rozenhalin 1933 senesindenberi Duğ Şulçun en samimi dostları olduğunu anlattı.

Sonra Marsiyal Florez isimdeki diğer bir zenci loterya oyununun bankacılarından on beşinin tehdit ve tetbiş yolu ile kontrol altına alınmış olduğunu nakletti.

Gussi Silverman isiminde bir Yahudi de kendisinin cebir ve tehdit ile Duğ Şulç tarafından kontrol edilen loterya teşkilâtı arasına girmiş olduğunu anlattı.

Bir çok şahitler hepsi aynı şekilde ifade veriyorlardı.

Bunlardan sonra Deveyin talebi üzerine reis Pekora maznunlardan Jorj Veinbergi çağırdı. Kıyafetine bakan herkes bu adamın suçlu olduğuna başka delil aramağa lüzum görmüyordu. Jorj Veinberg söze başlar başlamaz, hâkim Hulon Kapsavın kendisini himaye ettiğini söyledi. Bu sırada Devey ayağa kalkmış, elinde bir çok evrak tu-

tuyordu. Bu evrak Duğ Şulçun tuttuğu hesaplar idi. Burada hemen her sayfada Hinesin ismi kayıtlı görülüyordu. Veinberg bu kâğıtlara bakarak:

— İşte.. İşte.. Orada!..

Diye işaret ediyordu. Hines hakkın-da şu tarzda ifade verdi:

— Polis, yahut politika.. Hines için bunların ikisi de aynı şeydir. Mesele sadece ele para geçirmekten ibarettir. 1933 eylülünde ona belediye intihabatında namzetlerini kazandırmak için 5000 dolar verdim. Bu sırada Newyork başmüdeiumumisi olan Vilyam Dodge de hazır bulunuyordu. Hines, beni kendisine Duğ Şulçun adamı olmak üzere prezante idi. Patronun emri ile intihabattan evvel yapılacak sarfiyaya yardım olmak üzere Hinese 30 bin dolar götürdüm. Dodge, intihap edildikten sonra ayrıca 3000 dolar daha götürdüm..

Bunun üzerine Hinesin avukatı Striker bağırdı:

— Sen sahte bir şahitsin. Sen vaktile yüksek mahkeme huzurunda bir sût meselesinden dolayı yemin ile ifade verirken Duğ Şulç ile aslâ alakalı olmadığını söylemiştin!..

— Bana o zaman böyle ifade vermemi söyleyen senin müvekkilin olan Hines idi!..

(Arkası yarm.)

Delice düşünüşler!

Bir Alman mühendisi ortaya yeni bir fikir atmış, yüz senede Avrupa nüfusunun dört yüz milyon kişiden fazla arttığını ileri sürerek, diyormuş ki:

— Bu gidikle Avrupaya, Avrupalılar sığmayacak, bu kıta, onları besleyemeyecek! İşi köktünden halledecek, çare lazım. Akdenizi kurutalım, Afrika çöllerini sulayalım, milyonlarca kilometrelik toprak kazanalım.

Okudum ve güldüm. İnsanım, tatmin edilmemiş ihtiyaçlar karşısındaki son tesellisi hulya ve kuruntudur. Bir çok merhemsiz yaralarımıza bunu sürer, avunuruz.

Hayalin, hakikatleri buluşa kılavuzluk ettiğini bilmez değilim. Her yeni icadın temelinde bir hayal ışığı aydınlığı vardır. Bugün kavuşturmamız şeyler, daha dün deneyecek kadar yakın bir geçmişte hayalden başka ne idi?

Bunlara bakarak şu son hayalin de bir gün gerçekleşeceğini ummak, çok yanlış olmaz.

Yukarda:
— Okudum ve güldüm!
Dememin sebebi, belki bu düşünüşü, boş kiler, dipsiz ambar saydığımı vermişsinizdir.

Hayır, öyle değil. Ben, Avrupayı ve dolayısıyla bütün dünyayı bolluğa, rahata ve kaygısızlığa kavuşturmak uğrunda harcanan bu kafa emeğine gül-müşüm.

Demek, bugünkü dünyanın hayalden, kuruntudan başka avunacak çaresi kalmamış, denizler kurutulacak, çöller sunacak, midye, mercan tar-laları üstünde buğday başakları yükselecek. Yani tekrar bahar gelecek, yon-calar bitecek ve eşek ölmeyecek... Meğer bizim "Nasrettin Hoca", mız çekir-dekten filozofmuş..

Düşünün ki, bir Alman mühendisi-nin kafasından çıkan bu deha şimşegi, insanlığın kurtuluş yollarını aydınlatırken, yurdundaki bütün meslektaş-ları, dünyayı ateşe verecek toparın, atımlarını çoğaltmak, ağızlarını ge-nişletmek, menzillerini uzatmak çare-lerini arıyorlar. Şimdilik fen, ilim, hattâ sanat adamları Akdenizin sula-rı yerine, yeryüzündeki insan kökünü kurutmağa çalışıyorlar. Afrika çölle-rini sulamağa da lüzum yok. Kum da-ha kolay kazılır, bunların üstünde me-zarlar daha çabuk ve daha zahmetsiz-ce açılır.

Yarın, nasıl olsa milyonlarca ölü-müzü gömmek zorunda kalacağız. Belki dirileri gibi Avrupa, ölülerini de almayacak, cenazelerimizi çöllerle ta-smak zorunda kalacağız.

Ben, işte böyle düşündüğüm için o fikre gülmüşüm.

Nasrettin Hoca

Bulgar profesörü gitti Bay Gılibof buradaki çalışmalarını anlatıyor

Bir müddettenberi şehrimizdeki kütüphanelerde tarihi tetkikatta bulunan Sofya üniversitesi profesörlerinden B. Gılibof, dün memleketine dönmüştür. Profesör kendisiyle görüşen bir muharririmize şunları söylemiştir:

— İki senedenberi Sofya üniversitesinde türkçe hocasıyım. Yaz tatillerinde İstanbula gelip kütüphanelerden istifade ediyordum. Bu yaz üniversite, Ragıppaşa, Süleymaniye ve Topkapı sarayı kütüphanelerinde çalıştım. Beni en çok alâkadar eden eski kanunna-melerdir. Sofya üniversite mecmuasında bir yazımda:

"Türkiye idaresindeki mazimize ait bir çok şeyler söylenmektedir ki, bunların bir kısmı ecebiller tarafından geliş güzel yazılan seyahatnameler, diğer bir kısmı da ihtiyarlardan intikal etmek suretile halk arasında ri-

ŞEHİR İÇİNDE

3 ingiliz harp gemisi

Bugün Akdenizden limanımıza geliyor

Bugün limanımıza üç İngiliz harp gemisi gelecektir.

Bu gemiler, Devonshire, Afridi ve Gossack adlarını taşımakta olup biri 10.000, diğerleri de 1840 tonluktur.

Gemiler, sabah saat 8 de Selimiye açıklarında bulunacaklar, topla şehri ve Dolmabahçe açıklarına gelince de, cümhurreisimiz Atatürkü selâmlaya-caklardır.

Bu sırada Dolmabahçe açıklarında bulunacak olan Hamidiye kruvazörü. müz de top endahatı suretile filoyu selâmlayacaktır.

Genel Kurmaydan tayin edilen deniz kurmay binbaşısı Aziz ile Hamidiye zabitanından bir mihamdarlar heyeti gemiye giderek mutat ziyaretler de bulunacaktır.

İngiliz filosu kumandanı da, Dolmabahçe sarayı rıhtımına çıkacak, bu rada askerî merasimle karşılanacaktır.

İstanbul vali ve belediye reisi Mu-hittin Üstündağ tarafından İngiliz âmirali ve kurmay şerefine öğle üzeri Park Otelde bir ziyafet verilecektir.

Yarın sabah, amiral saat 10 da âbi-deye çelenk koyacaktır.

Öbürgün de İstanbul kumandanı general Halis Bryıktay, tarafından âmiral şerefine Tokatlıyan otelinde bir ziyafet verilecektir.

İngiliz filosu, ayın yirmi üçüncü gününe kadar limanımızda kalacaktır. Bundan sonra kruvazör Varnaya, muh-ripler de Burgaza hareket edeceklerdir.

Kruvazör, Köstence limanında ikin-citeşrinin 7 sine kadar kalacak, boğaz-lardan geçerek Akdenize gidecek-tir.

Kontrol Altına Alınacak İhraç Maddeleri

İç ticaret umum müdürlüğü tarafın-dan yapılan bir tetkik neticesinde gör-ülmüştür ki, son üç senelik ihracatı-mızın 23 milyon lirasını ve umumî ihracatımızın da yüzde yirmisini teş-kil eden fındık, çekirdeksiz üzüm, yu-murta ve palamut ihraç maddelerimizin devlet tarafından mürakabe edil-mesi son derece faydalı olmuştur.

Bunun içindir ki bunlara ilâveten, buğday, arpa, tiftik, yapağı ve portakal maddelerinin kontrola tâbi tutul-ması takarrür etmiştir.

1938 istatistiklerine nazaran bu dört maddenin ihracat kıymeti umumî ih-racatımızın yüzde 18 ni tutuyor.

Bunlara fiilen kontrol tatbik edilme-ğe başladıktan sonra bu maddelerimi-zin ihracat yekûnlarının eskiye nisbet-le bir misli artacağından şüphe görül-mektedir.

Çünkü, kontrol kalite, tasnif ve am-balaj gibi çok mühim olan işler bakı-mından mallarımızı yükseltmektedir.

Bu maddelerin de kontroluna geçil-dikten sonra içticaret umum müdür-lüğü diğer ihracat maddelerini stan-dardize etmek üzere faaliyete geçecek-tir.

vayetler şeklinde dolaşan şeylerdir. Bugün artık hütün bu rivayetleri bir süzgeçten geçirmek zamanı gelmiştir. Tarihimizin bu ikinci derecede sayılan kaynakları ciddi bir surette tetkik e-dilmeli ve kendilerine ona göre değer verilmelidir. Bizim için bu gün en sağ-lam ve itimada şayan kaynaklar Os-manlı ordusunun o zamanki vesikalarıdır., demiştir.

Benim kanaatime, Bulgar tarihinin 1393 senesinden 1762 senesine kadar süren devresi eski Türk evrakı resmi-ye ve kanunnamelerile aydınlatılacaktır. İstanbulda bulunduğu zaman zarfında, çalıştığım kütüphanelerin müdür ve memurlarına bana gösterdikleri teshilâtan dolayı gazeteniz vasıtasile kendilerine alenen teşekkür etmeği bir borç bilirim.,

Hava dün açtı Son yağmurların sebep olduğu kazalar tesbit edildi

Birkaç gündenberi fasallı surette devam eden yağmur dün nihayet dur-muştur.

Boğazın Bebeğe kadar olan kısmın-da dün sabah yağmur yağmış da, u-mumiyet itibarile bu pek hafif geçmiş-tir.

Havayı dün açık görenler Boğaza ve sayfiye yerlerine giderek geç vakit-lere kadar eğlenmişlerdir.

Yağmurun son iki günde yağışı şid-detli olduğundan gerek denizde ve gerekse karada bazı kazalara sebep ol-muştur:

BİRÇOK EVLERİ SU BASTI

Üsküdar Selâmi Ali mahallesi Cam-bazali sokağında 3 numarada oturan Halidin kirada bulunan aynı sokakta ki bir numaralı evi yağmurdan inhi-dam tehlikesi göstermiş ve tahliye et-tirilerek mühendisler tarafından yıktı-rılmıştır.

Karacaahmet mezarlık sokak 21 nu-marada oturan Abdullahın evi de aynı şekilde mühendisler tarafından tahliye ettirilmiştir.

Muratreis hamamı, külhanının du-varları yıkılmak üzere olduğundan tah-liye ettirilmiştir.

Muratreis mahallesi Hamam soka-ğında 25 numarada İbrahim kızı Hü-s-niye'nin evi de yıkılmak üzere olduğun-dan boşaltılmıştır.

Büyükdada Oltacı sokağında 12, 14, 20, 22, 24, 26, 28, 30 ve 32 numara-lı evlerin zemin katlarını su basmış, gelen itfaiye ve halkın gayretile sular boşaltılmıştır.

EVİN ÜZERİNE YIKILAN AĞAÇ

Evvelki gün saat 17 de, Beyazıt ca-miinin arka tarafındaki eski mezar-lıkta bulunan büyük bir ceviz ağacı, arkasında bulunan Okçularbaşı cadde-sindeki 64 numaralı evin üzerine yı-kılmış da hasar olmamıştır.

Yağan yağmurlar Kurbağalıdereyi de taşımış, etraftaki evlerin zemin kat-larını su basmış ve itfaiye ile temizlik ameleşi tarafından sular boşaltılmış-tır.

Osmanbeyde Zıyanın kahvesi önün-deki çardak yıkılmış da kimseye bir şey olmamıştır.

Pangaltı Sakı sokağındaki caddenin analağını gökmüş, nazarı dikkati cel-betmek üzere işaret konmuştur.

Fransız fakirhanesinin arkasındaki Dursun Akdumanın mandırasında bir kulübe çökmüş, kimseye zarar verme-miştir.

Akşam üstüne doğru Ortaköy dere-si taşmış ve sahillerin getirdiği moloz-lar tramvay yollarını kapladığından üç saat kadar seyrisefer durmuştur.

Dolapdere de dört ev su baskını-na uğramış ve Büyükdere Gümüş-dere köyünde bahçeler su altında kal-mıştır.

DENİZ KAZALARI

Gemikli Mustafanın idaresindeki Şentürk isimli bir tonluk kayık, ev-velki gün Gemlice gitmek üzere yola çıkmış, fakat havanın sertliği yüzün-den Fenerbahçe açıklarında batmış-tır.

Kayıкта bulunan Mustafa ve arka-daşı Tevfik, vakayı gören bir motor tarafından kurtarılmışlardır.

Halicte de bir deniz kazası olmuş, Ayvansaraydan gelen, Atatürk köprü-sünün Cibali tarafına demirlemiş o-lan, kaptan Salih Erişin idaresindeki 159 tonluk Aslan gemisi, hava yüzün-den demirini taramış ve Atatürk köp-rüsü dubaları üzerine düşmüştür.

Dubalarda bir hasar olmamış, yal-nız geminin sandalile işaret dubala-rından üç tane parçalanmıştır.

Zeyrekte oturan Yusufun 7 tonluk yelkenli kayığı, Mustafa Yıldırım ve Mehmet Gülerin idaresinde karpuz yüklü olarak Büyükdada gitmiş ve

demirli iken saat 17 de çıkan fırtına-dan batmıştır. Kayıkta bulunanlar kurtarılmış, karpuzlar denizden top-lanmıştır.

Evvelki akşam çıkan karayel fırtı-nası yüzünden bazı vapurlar Boğazdan çıkamamışlar ve Büyükdere önlerinde demirlemişlerdir.

Dünkü hava

Rasathaneden aldığımız malûmata göre, dün yurttta hava Trakya, cenu-bi Anadolu, ve Ege cenup tarafların-da bulutlu diğer bölgelerde kapalı ve yağışlı geçmiştir.

Rüzgârlar doğu, cenup doğusunda garbî, diğer bölgelerde şimali istika-metten, yurdun garp ve şimali garbî kısımlarında kuvvetli diğer yerlerinde de orta kuvvette esmiştir.

İstanbulda hava az bulutlu geçmiş-tir. Rüzgâr şimalden saniyede 7—9 metre hızla esmiştir.

Saat 14 te hava tazyiki 736 onda dokuz, sühnet en yüksek 55 onda iki ve en düşük de 15 onda sekiz santigrattır.

Sümerbanka Memur Alınacak

Sümer Bank umum müdürlüğü, ban-kanın muhtelif ihtisas şubelerinde yetiştirilmek üzere 15 lise mezunu almağa karar vermiştir.

Bunun için bir müsabaka açmış olan Sümer Bank, 25 eylülde yapılacak im-tihanda muvaffak olanları Avrupaya göndererek kendi hesabına tah-sil ettirecektir.

Talebeler, Avrupadan döndükten sonra bankanın muhtelif şubelerinde derhal vazifeye başlayacaklardır.

İtalyanlarla Ticaret Müzakeresi

Türk - İtalyan ticaret anlaşması müzakereleri devam etmektedir.

Her iki heyet tarafından seçilmiş olan tali komisyonlar çalışmalarını bi-tirmişlerdir.

Bugün saat 11 de umumî heyet i-kinci toplantısını yine Tophane köş-künde yapacaktır.

Bu toplantıda tali komisyonun ha-zırladıkları esaslar "üzerinde görüşü-lecektir.

Müzakerelerin bu hafta sonunda bit-mesi muhtemeldir.

Sanayi Umum Müdürü

Şehrimizde bulunan sanayi umum müdürü Bay Reşat Yarın akşam Anka-rayı gidecektir.

Bay Reşat, bugün İstanbulda bulu-nan Sanayi Umum Müdürlüğüne bağ-lı müfettişleri toplayarak hazırladıkları raporları tetkik edecektir.

Şehir Meclisi Bugün Toplanıyor

Şehir Meclisi bugün saat 14 te fev-kalâde toplantı yaparak ruznamedeki üç mesele hakkında karar verecek-tir.

Bunlardan biri intihap günlerinin tesbitidir.

Etten Zehirlendiler

Kumkapıda Soğanca mahallesinde 10 numarada oturan 43 yaşlarında Ha-san Tahsin adında biri Mısırcarısı yanında bulunan bir kasaptan et ala-rak evine gitmiş, karısı ve çocuklarile birlikte eti külbastı yaparak yemişler-dir.

Fakat bir müddet sonra aile halkı, sancılar içersinde kıvrınmağa başla-mışlardır. Vaziyetten zabıtaya haber verilmiş ve aile halkı hastaneye kaldı-rılmışlardır.

Kasa Altında Ezildi

Emlâk bankasında 700 kilo ağırlı-ğındaki bir kasayı odadan çıkarmak isteyen Bekir ve Semail ve İsakın a-yakları kaymış, bunlardan İsak kasa altında kalarak vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Muharrirlereli verilen müjde!

Her iş adamının kendine göre bir ümidi vardır: Kunduracı mukavva fi-yatının ucuzlamasını ister. Kumacı o-tun kıymetten düşmesini ve taksi sofö-rü arabasını terkos suyu ile işletmek imkânı verecek bir icat çıkmasını bek-ler. Bu cümleden olarak biz muharrirle rin de ümit ettikleri bazı şeyler olabi-lir. Can sıkıntısı ile yazılmış bazı ya-zıların deha eseri gibi görünmesini ve bu suretle umduğumuzdan daha çok para ve takdir getirerek bizi hakika-ten bir şeyler söyleyebilmekle tanınmış güzel bir fanî haline sokmasını istiyebiliriz.

Bu itibarla Nahit Sırrının "Son Tel-graf", gazetesinde çıkan bir fıkrasının başında: "Meslekdaşları sevindirici bir haber!.. cümlesini görünce, "acaba nedir?.. diye okumağa başladım.

Nahit Sırrı, yazılarını nesretmeden evvel, bir başkasına okutmak merakın-da olan muharrirlerle, bu arzularını tatmin edecek ideal birini bulduğun dan bahsediyor: Kâmuran Şerif!

Kâmuran Şerif, Nahit Sırrıyı Be-yoğlundaki "Viyanâ", kahvesinde gör-müş. Yazmakta olduğu bir fıkrayı a-lıp uzun uzun okumuş. Arkasından da bir kadeh içki ısmarlamış.

Nahit Sırrı, bu münasebetle, Kâmu-ran Şerifin adresini veriyor. Yazılarını nesrettirmeden önce başkalarına oku-mak istiyen muharrirlerin, kendisine müracaat ettikleri takdirde ruhlrının "belegan mabelâğ", tatyip edileceğini söylüyor.

Bütün fıkrâ boyunca nakledilen hi-kâyenin her yerini anladım ama, şu içki faslını anlamadım:

Kâmuran Şerif, Nahit Sırrının yazı-sını okuduktan sonra neden ona içki ısmarlamış?

Eğer Nahit Sırrı iyi yazan bir mu-harrir olmasaydı, Kâmuran Şerif, o-kuduğu yazının tesirinden bunalmış bir adam sıfatile, iğinin baygınlığını gidermek üzere kendisine bir şey ısmar-larken, karşısındakini de unutma-mağa mecbur olmuş, der ve bu iltifatı o zarurete hamlelerdim.

İçe Yağan Yağmur

Mahmut Yesari "Yağmur ve Yal-nızlık", adındaki bir yazısında son gün lerin bunaltıcı yağmurlardan bahse-derken:

"Yağmur içime yağıyor.. diyor.

Değil kuru bir teselli, servetle dahi giderilemeyecek olan bir iç sıkıntısının me güzel tarifini yapmış! Filhakika bu içe yağan yağmurun tesiri - zaman o-lur ki - ne manevî bir şemsiye, ne de herhangi bir dostun vefasından taksit-le alabileceğimiz derd-işlemez bir di-ğer hail ile defedilebilir.. Ve bu yağ-murun, bazan yaz otışıl sağla, en kurak günde bile, gökler ırsıl ırsıl yanarken, insanın içine bir mahzen rütubetini andıran şırıltılarla: "şıp, şıp!.. diye durmaksızın aktığını duyarsınız.

Önce Giyinmek Geliyor

Yeni aile kuran bir arkadaşla bera-ber tencere almağa çıkmıştık.

Alüminyum tencerelerde pişen ye-meğin, nedense o kadar tadı olmuyor, bakır tencere arıyorduk.. Bakır tence-re için Bakırclılara gidileceğini biliriz. Fakat sunu söyleyeyim, yemek pi-şirme edevatını, zannederim ki, Beya-zıttaki Bakırclılardan başka hiçbir yer-de bulamıyacaksınız.

Bütün büyük caddelerde, hele Be-yoğlundaki en büyük vitrinleri dolduran hep giyim eşyası, süs eşyası, kıvrır zı-vır şeyler.

Sanki yemek yemiyoruz. Yemek pi-şirme edevatı, evlerdeki gibi mutfakm mevkiline, yani mağazaların en ücra bir köşesine sığmamış.. Önce giyinmek geliyor, sonra oynamak.. ve sonra, ga-liba yemek!

Hikmet Münir

Tayyare Seferleri

Devlet hava yolları işletme idaresi, haziran 1937 başından mayıs 1938 so-nuna kadar, dokuz ay içinde Ankara ve İstanbul arasında 306 gidiş, geliş seferi yapmış, 743 yolcu taşımış, ve bu seferlerde 156.620 kilometre me-safe katedilmiştir.

İngiliz - Fransız görüşmeleri

Lö Burje, 18 (A.A.) — B. Daladie ile B. Bone beraberlerinde hususi ka- lem müdürleri, hariciye umumî kâti- bi ve Avrupa işleri dairesi müdür mu- avini olduğu halde saat 8,05 te tayyare ile Londra'ya hareket etmişlerdir.

34 üncü tayyare alayının bir bölü- ğü ihtiram rasimesini ifa etmiştir.

Nazırlar, tayyareye binmeden evvel arkadaşlarından B. Campinchi, Gue- nille, Champetier, Ribes ve İngiliz sefiri B. Phipps ile görüşmüştür.

Durmuntun sevk ve idare etmek- te olduğu iki motörlü tayyare, saat 9,26 da Croydon tayyare meydanına vassıl olmuştur. B. Çemberlayn, ile lord Halifax, Fransız sefiri B. Korben, Fransız nazırlarını karşılamışlardır.

Londra, 18 (A.A.) — Havas mu- habirinden:

Fransız nazırları, Çemberlayn tara- fından şereflerine Carlton otelinde verilen öğle yemeğini müteakip Fran- sız sefarethanesine giderek kısa bir toplantı yapmışlardır.

Bundan sonra, başvekalâte giderek saat 15,20 de müzakerelere devam et- mişlerdir.

Londra, 18 (A.A.) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

Bu sabah, başvekalâte İngiliz ve Fransız nazırları arasında yapılan iç- timar müteakip matbuata hiçbir res- mî tebliğ verilmemiştir. Bununla be- rabir, zannedildiğine göre, içtimar büyük bir kısmı Çemberlaynın, Hit- lerle yaptığı mülakat hakkında verdi- ği mufassal malûmata tahsis edilmiş- tir.

Hitlerin muhabatına, nutuklarında tekrar ettiği, Almanyadan ayrı yaşı- yan bütün Almanların ana vatana dön- meleri lüzumu nazariyesinden uzun u- zadıya bahşeylediği muhakkak adde- dilmektedir.

Esasen, Anşus 8 milyon Almanın Cermen cemaatine iltihakını temin et- miştir. Führer şimdi Çekoslovak hu- dutları içinde yaşayan üç milyon AL- manın vatana iltihakını cebren dahi olsa temin etmek arzusundadır.

Hitlerin kanaatle Almanların kesif bir ekseriyet halinde bulundukları mun- takalar, Almanyanın hâkimiyeti altı- na girmelidir. Çek ve Almanların kar- rışık bir halde bulundukları kanton- lar da ise ahalinin mukadderatı bir plebisit ile taayyün etmelidir.

Hinibacette Alman — Çek hududun- da bir ahali mübadelesi de yapılabilir. Milletlerin kendi mukadderatlarına hâ- kim olmaları prensip namına, aha- lisinin ekseriyeti Alman olan Südet min- takalarının memleketine iltihakını is- teyen Führer, neticede Çekoslovak- yanın mülkî tamamiyetini muhafaza etmesini kabul etmemektedir. Alman tezine karşı yapılacak itirazlar ne olur- sa olsun kati olan nokta şudur:

Hitler bu taleplerinin tervici için bütün askerî kuvvetini kullanmağa hazırır.

Londra ve Paristen gelen malûmat, Almanyanın ehemmiyetle askerî ha- zırlıklarına devam ettiğine şüphe b- rakmamaktadır.

Bu gerait altında Fransa ve İngil- tere hükûmeti ne gibi bir hattı hare- ket ittihaz edeceklerdir?

Bugün öğleden sonra iki memleket nazırlarının içtimar esnasında bu mesele müzakerelerin mevzuunu teşkil edecekler.

Bu sabah Daladier, İngiliz başveki- lîni cesurane teşebbüsünden dolayı heyecanlı bir lisanla tebrik etmiş ve sulhu kurtarmak için sarfettiği gay- retlere Fransa hükûmetinin mütefikan müzaheret edeceği hakkında kendisine teminat vermiştir.

GÖRÜŞMELER HAKKINDAKİ TEBLİĞ

Londra, 18 (A.A.) — Fransız na- zırları başvekalâtetten gece yarısından sonra tam saat biri on geçe çıkmışlar- dır. Saat 1,15 te aşağıdaki tebliğ ve- rilmiştir:

“İngiliz ve Fransız hükûmetlerinin mümessilleri, şimdiki beynelmîlîl va- ziyetin tam müzakeresinden sonra Çe- koslovakya meselesinde muslihane bir tarzihale varılması için tatbik edile- cak politika hakkında tamamen mu- tabaklırlar. İki hükûmet bunun müte-

akip Avrupa barışı nefine olarak daha umumi bir sureti tesfiyenin tetkiki mümkün olacağını ümit etmektedir- ler..”

İngiliz - Fransız plânı hakkında Londra resmi mahfellerinde hiçbir ma- lûmat verilmemektedir. Fransız dela- geleri, Pariste kabine toplantısında ha- zır bulunmak üzere sabahleyin tayya- re ile hareket edeceklerdir.

Çek erkekleri Macaristana geçemeyecek

Prag, 18 (A.A.) — Memleketi ter- ketmek isteyen erkek Çekoslovak va- tandaslarının Çek — Macar hududun- dan geçmesinin meneldiği salâhiyet- tar bir membadan teyit edilmektedir. Çek — Polonya hududuna gelince, hü- kûmet makamları buradaki kontrolü takviye etmekle iktifa etmişlerdir.

Aş'ta yeni bir hâdise

Prag, 18 (A.A.) — Aş'da Südet a- rasızinde bir hudut hâdisesi vukubul- duğu salâhiyettar bir membadan bil- dirilmektedir.

Alman malûmata göre, el bombala- rı kullanan 150 — 200 kişi Aş şehri- nin yeni mahallesinde gümrük binası- na bir baskın yapmak teşebbüsünde bu- lunmuşlardır. Süratle talep edilen as- kerî kıtalarla polis müfrezeleri derhal zırhlı otomobillerle vaka mahalline gel- mişlerdir. İki gümrük memuru yara- lanmıştır. Sahada Almanyada yapılmış el bombası parçaları bulunmuştur. Aynı haberlere göre mütecavizleri ta- mamile teşhis etmek imkânı hâsıl ola- mamıştır.

Prag, 18 (A.A.) — Aş'da cereyan e- den hudut hâdiseleri gece vukua gel- miştir. Muhacimler sahada hiçbir ya- ralı terketmedikleri için bunların ne- reden geldiği henüz taayyün edileme- miştir. Buna mukabil Almanyada istika- metinde firar ettikleri tesbit edilmiş- tir. Tahkikata başlanmış ise de hâdi- senin cereyan ettiği şerait araştırma- ları büyük müşkülâta uğratmaktadır.

Südet gönüllü kıtaları teşekkül etti

Berlin, 18 (A.A.) — Alman istihba- rat bürosu Dresden'den aldığı telgrafa atfen Südet — Alman gönüllü kıtala- rının şimdi artık tamamiye teşekkül etmiş bulunduğunu ve bu kıtaların 4 gruba ayrılmış 45 bin kişiden mürek- kep olduğunu bildirmektedir.

Diğer cihetten Alman istihbarat bü- rosunun Berlin'den bildirdiğine göre Al- manyaya iltica eden Südetlerin mikta- rı 84 bin kişiyi bulmuştur. Bu iki tel- grafi birbirine yaklaştırsak Alman- yaya iltica eden bütün eli silâh tutan Südetlerin gönüllü kıtalarına almdıĝı- nı veya bu kıtaların Südet olmıyan a- nasırları da ihtiva ettiğini istizaç et- mek mümkündür.

Nesrettiği üçüncü telgrafta Alman istihbarat bürosu Provolibu'da çıkan makale hakkında tefsirlerde bulunmak ta ve Çekoslovakya'yı umum bir harp çıkarmak istemekle itham etmektedir.

Lehlerin dileği

Varşova, 18 (A.A.) — Millî birlik komitesi kabul ettiği bir karar sureti- le Çekoslovakya'da yaşayan Polonyalı- lara milletlerin kendi mukadderatları- na hâkim olmaları hakkının temin e- dilmesini istemiştir.

Londra, 18 (A.A.) — İngiliz kabi- nesini Fransız, İngiliz görüşmelerinin ne- ticeleri hakkında müzakerelerde bu- lunmak üzere yarın bir içtima akte- decektir.

Prag, 18 (A.A.) — Press Associa- tion tarafından bildirildiğine göre Çe- koslovakya hükûmeti Londradaki se- faret vasıtasile başvekalâte toplantısı olan İngiliz ve Fransız nazırlarına bir mesaj göndererek verilecek herhangi bir karardan evvel kendisine müracaat edilerek fikrinin alınması lâzım gele- ceğini bildirmiştir. Çekoslovak hükû- meti fikri alınmadan almamak karar- ları dolayısıyla mesuliyet kabul etmiye- ceğini ilâve etmiştir.

Londra, 18 (A.A.) — Fransız nazı- rı ile mesaf arkadaşları aşkam yeme- ğini Fransız sefarethanesinde yedik- ten sonra başvekalâte dönerek İngiliz meslektaşları ile müzakereye devam et- mişlerdir.

Prag, 18 (A.A.) — İngiliz heyeti

Lord Runciman ile Madam Pete'nin Londra'ya avdet ettiğini bildirmekte- dir. İngiliz konsoloshanesinin İngiliz tebasına Pragı terketmeği tavsiye et- tiğine dair verilen haberler asılsız- dır.

Çek — Alman hududu üzerinde bu- lunan Şeb şehrinde telgraf geçen hu- susî muhabirlerinden biri Karlsbad i- le hudut arasında sükûnet hükûm sür- düğünü bildirmektedir.

Yalnız bazı barikatların altına bom- balar konmuştur.

Fakat bu mmtakada ne askerî kıta- lar, ne de tanklar ve toplar görülmek- tedir.

Henlaynın beyannamesi

Berlin, 18 (A.A.) — Alman istih- barat bürosunun bildirdiğine göre, Henlayn bir beyanname neşretmiştir. Beynamede bilhassa şöyle denmek- tedir:

“Südet Almanları, Bolşevik dere- beylerinin zulmü henüz üstünüzden eksilmemiştir. Çek hükûmet adamları mitralyözlerle, toplarla ve tanklarla Südetlerin hürriyete karşı olan aşkla- rını söndürmek istiyorlar.

Neticede tarif edilmez ızdıraplara katlanmak lâzımgeliyor. Fakat kurtul- ma saati yaklaşmıştır. Ümidinizi kes- meyiniz ve bu imtihandan muvaffak- yetle çıkınız.

Yüz binlerce Südet gönüllü kıtaları- na kaydedilmektedir ve memleketin Çek boyunduruğundan kurtulması için hayatlarını tehlikeye koymaktadır- lar..”

Bu beyanname, gönüllü kıtaları yüksek kumandanlığı mühürünü ta- şımaktadır. Diğer cihetten Hess, bu- gün hudut civarında bulunan birkaç mülteci kampını ziyaret etmiştir.

Hodzanın beyanatı

§ Prag, 18 (A.A.) — Hodza dün rad- yoda söylediği nutkunda ezümle şun- ları demiştir:

“Dünyanın bazı ahvalde uzlaşma zihniyetimizi, bazı ahvalde de enerji- mizi takdir etmesi gerek dahilde, ge- rek haricte sağlam bir siyaset takip etmeliğimizi mümkün kılmıştır.

Çekoslovakya kendisine düşen bütün vazifeleri yapıyor. Diğer memleketle- rin de onu taklit etmesi lâzımdır. Çek- lerle Almanlar arasındaki münasebet- ler yeni kavgalara mahal vermemeli- dir.

Plebisit hiç birşeyi halletmez. Hepi- miz bu kanaatteyiz. Plebisit, fayda- lı olabileceği yerde yapılmıştır. Eğer Çekoslovakya'da plebisit yapılmasına lüzum görülse idi, sulh konferansı bu- nu daha evvelden yapardı.

Fakat plebisit Çekoslovakya'da kabul edilemez. Çünkü halihazırdakilerine ben- zer birtakım yeni meseleler ihdas ede- bilir.

Çekoslovakya, şimdiki gerginliğin içinde sulh uğrunda çalışmak isti- yor..”

İntikam siyaseti takip etmiyoruz

Henlayn'ın milliyetler meselesi- nin halli için Çekoslovak hükûmeti ile anlaşmaktan imtina etmesine ve yap- mış olduğu isyan teşebbüsüne rag- men devletin tamamiyetini azımka- rane müdafaaya karar vermiş olan hükûmet, şimdiye kadar muhtelif milletlerle ve bilhassa Südet Alman- larla takip etmiş olduğu anlaşma sı- yasetini asla değiştirmemiştir.

Bu anlaşma içinde hükûmetin ne Henlayne ne de firar halinde bulunan Südet zılamdarlarına ihtiyacı var- dır, çünkü memleketimizde vukua ge- len hâdisat ve isyan hareketinin a- kamete uğraması hükûmetin karşı- sında ekseriyeti milliyetler arasında anlaşma ve uzlaşmayı arzu eden bir Südet Alman kütlesinin mevcut ol- duğunun en iyi delilidir. Hükûmet, bir gün intikam ve itisaf siyaseti takip etmeyecektir. Maamafî kanunun muhafazası ve kanuna riayet edilme- si ve sükûn ve intizamın bozulmaması hususları ile meşgul olması icap eder. Asayiş ve intizamı âmmeye meselesin

Çarpışan kuvvet- ler ve prensipler

(Baş taraftı 1 inci sayfamızda)

söylüyorlar. Çekoslovaklar için kuv- vetli görünen cihet ise tabii Almanlar için bir zaaf noktası oluyor.

Almanya cenup hududunda harp- siz olarak kendi milli hudutlarına ka- tılmak istiyen yedi, sekiz milyonluk Avusturya Almanları durup duru- ken bir harp tehlikesini göze alarak Südet Almanları ile meşgul olamaz- dır. Anşus tahakkuk ettikten sonra Fransa millî mesele olarak Südet- ler işine el atmıştır. Şimdi icap eder- se bunun için harbi de göze almıştır.

İşte İngiliz Başvekili Çemberlayn mahiyeti itibarile böyle pek karışık olan bir davanın üzerinde bulunuyor: Almanyaya bu dava için büyük kuvvet- ler seferber ettiği gibi Çekoslovakya da bütün mevcudiyetle ona mukabil seferberlik halindedir. Fazla olarak Fransa ile Sovyet Rusya kendisinin bu davada mütefikidir. Avrupa için bir nevi harp tehlikesi demek olan bu vaziyette İngilterenin hangi taraftı tu- tacağı, yahut birbirine zıt görünen iki taraf arasında nasıl bir anlaşma formülü bulacağı gerçekten merak edilecek bir şeydir. Yalnız Südetler davası ile değil, Orta Avrupa sulhü ile alakalı olan bütün memleketler seferber hale gelmiş olmakla beraber sulhü muhafaza noktasından en bü- yük ümit noktası, Almanyaya da dahil olduğu halde, bu memleketlerden hiçbirinin harbi arzu etmemekte ol- masıdır. Onun için her şeye rağmen harbin önüne geçileceği tahmin olu- nabilir.

ASIM US

de bir güne fedakârlık yapılamaz. Zi- ra tam ve makul bir anlaşma temini ancak sükûn ve intizam sayesinde mümkündür.

Tarihî anlar yaşıyoruz

“Hepiniz tarihimizin en fecî anla- rını yaşamakta olduğumuzu hissedil- yorsunuz. Memleketimiz yeniden çok tehlikeli surette tehlide maruz kal- mıştır. Sulhü kurtarmak için her şe- yi yapalım.

Diğer memleketler için yalnız sul- hü kurtarmak mevzubahstir. Bizim için ise, ondan başka memleketimize lâıyk bir istikbal temin etmek mev- zubahstir. Bizim tarihimiz, Çeklerle Almanlar arasında bir anlaşma vü- cuda getirmeği istihdaf eden bir me- saf silsilesidir. Şimdi vazifemiz, bu anlaşmayı tahakkuk sahasına isal et- mektir.

Bütün Avrupa, Almanlar yapma- ta olduğumuz müzakerelerin sebebi- ne vakıftır. Bütün dünya, çok müşkül müzakerelerden sonra her iki tarafın kabul edebileceği bir esas bulmuş olduğumuzu biliyor. Fakat birdenbi- re fecî bir tebeddül hâsıl oldu. İsyân başladı. Hükûmet, çok enerjik hare- ket etmiş olmakla itham edildi. Bu ithamları bir tarafa bırakalım sa- dece vazifemizi ifa edelim. Hemen hemen tam bir feragat gösterecek de recede ileri gitmek suretile hüsnüni- yet gösterdik. Bir isyanın bastırılma- sı, bir itisaf değildir. Daha fena bir vaziyet tahaddüsünün önüne ancak hususî örfî idare sayesinde geçebil- dik. Hükûmet tarafından ittihaz edil- miş olan fevkalâde tedbirler, zarurî göründükleri müddetçe meriyet mev- kilinde kalacaktır. Hükûmetin siya- seti üzerine çıkan iki nevi mesuliyet vardır: 1 — Devletin otoritesini temin etmek lâzımdır. 2 — Alman mesele- sinin halledilmesinden tevellüt ede- cek bütün netayici idrak etmek muk- tezidir. Bu sebepten dolayı müzake- relerde bulunmak istiyoruz.

Başvekil

Beynelmîlîl ticaret odası reisini kabuletti

Başvekil Celâl Bayar, dün sabah Pe- rapalasta beynelmîlîl ticaret odası rei- si Vatson ile umumî kâtibi Pier Va- söri beraberlerinde B. Galip Bahtiyar olduğu halde kabul etmiş ve kendileri- le bir müddet görüşmüştür.

• • •

Başvekil Celâl Bayar dün Perapalasta Budapeşte elçisi Behiç Erkin ve Tirana elçisi Hulûsi Fuat Toĝay'ı kabul etmiş- tir.

Nafia ve Ziraat Vekilleri geldiler

Nafia Vekili Ali Çetinkaya, Ziraat Vekili Faik Kurdoĝlu ve Devlet Demir yolları umum müdürü Ali Rıza Erem dün sabahki Ankara ekspresile şehri- mize gelmişlerdir. Vekiller Haydarpa- şada vali ile mensup oldukları daire- ler erkânı tarafından karşılanmışlar- dır.

Mussolini diyor ki:

(Baş taraftı 1 inci sayfamızda)

diği zaman, kabulü zarurî olan hal su- reti, en sade, en mantıklı ve en cemri olan hal suretidir.

Biz faşistler, bu hal suretine tota- liter hal sureti diyoruz. Hali hazırda Avrupayı tehyc etmekte olan mesele- ye ait hal suretinin bir tek ismi var- dır:

Plebisiti isteyen ve büyük Çekoslo- vakya olmak isteyip de bugün bünye- vi tegettüti meydana çıkmış olan memleket dahilinde kalmağa icbar e- dilmiş olan bütün milletler için ple- bisit. Fakat başka bir şey daha söyle- mek lâzımdır:

Öyle bir an gelir ki, hâdisat bir ır- ğın baş döndürücü hareketine benziyen bir sürat alır. Binaenaleyh kargaşalık- lara meydan verilmemek isteniliyorsa, ne yapılacaksa çabuk yapılmalıdır.

“Uçak bir sulh elçisi..” gibi Londra- dan Münih'e gitmiş olan İngiliz baş- vekilinin bu ciheti nazarı itibara al- ması lâzımdır, zira her teehhür mese- lenin hallini tâcil etmez. Belki meşum müsademenin vukuuna sebebiyet ve- rir.

Bahsettiğim sureti hal, Moskovanın mücadelesine rağmen Avrupa millet- lerinin kalbine nüfuz etmektedir. Bu son saatlerde muslihane bir hal sure- tine varılmasını temenni edelim. Yine temenni edelim ki, sayet bu cihet müm- kün olmayacak ise, bari ihtilâf mah- dût ve mevzî kalsın. Fakat böyle ol- mayacak olur ve Pragın lehine veya a- leyhine cihanşümûl mahiyette bir cep- he teşekkül edecek olur ise, Italyanın alacağı mevkiin şimdiden intihap edil- miş olduğunu bilmek lâzımdır.

Sözü Yahudi meselesine nakleden Mussolini, icap eden tedbirleri alacağı- nı söylemiş ve Italyanın bu meselede ecnebi memleketlerin telkinlerine itti- ba etmekte olduğunu iddia eden kim- seleri hafif akıllı diye tavsif etmiş ve “çünkü Yahudilik 16 senedenberi bi- zim en büyük düşmanımızdır, demis- tir.

Miraç gecesi

İstanbul müftülüğünden:

Eylülün yirmi birinci çarşamba günü Recep ayının yirmi altısına mü- sadif olmakla mezkûr çarşamba akşa- mı (perşembe gecesi) leyleli miraç ol- duğu ilân olunur.

ÖLÜM

Mühendis Faruk Atam'ın ve Ankarada dahiliye mütehasısı Doktor Ad- nan Atam'ın babaları ve Sümerbank Bakırköy Bez Fabrikası İşletme Şefi Muzffer Sirmanın kaymbabası Nazmi Atam ve Işık lisesi muhasebecisi Edip Atam'ın kardeşi İstanbul başmühendisliğinden mütekait MÜHENDİS AVNİ ATAM Nazillide seketeikaptan vefat etmiştir. İstanbula getirilen cenazesi bugün (pazartesi) Bakırköyden 12,18 de kalkacak trenle Sirkeciye, 12,48 de varacak ve müteakip Sirkeci rıhtımından Üsküdar'daki aile kabristanına götürülüp defnolunacaktır.

Allah rahmet eylesin

üzümcülüğümüz

Hükümetimiz bilhassa yaş üzüm ihracına son derece ehemmiyet vermektedir. Alâkadar bir zat, üzüm vaziyeti ve üzüm ihracı hakkında şu malûmatı vermiştir:

"İstatistik Umum Müdürlüğünün 1933 yılında yaptığı bir hesaplara Türkiye'de 345,982 hektar üzüm bağı mevcut olduğu tesbit edilmiştir. Bu rakamın beş sene içinde 400 bin hektara yükseldiği tahmin edilmektedir.

Hükümetin ciddi alâkası ile gittikçe artıracak olan üzüm istihsalı, yakın senelerde ümidin fevkinde bir inkişaf bulacak ve bilhassa dış pazarlara mühim miktarda kuru üzümle beraber yaş üzüm ihracatı da artırılabilecektir.

Türkiyemizde iklim mıntakalarının tenevvülü dolayısıyla haziran ayından itibaren ilkinde ayına kadar muhtelif mıntakalarda sofralık üzüm çeşitleri yetiştirilmektedir.

Memleketin iktisadî politikasında yaş meyvaların da mühim bir yer tuttuğu gözönüne alınarak üzüme de hakettiği mevki verilmiştir. 1936 yılında üzüm mıntakalarındaki mütehasşılara yaptırılacak tetkikler neticesinde Türkiye'nin mühim miktarda yaş üzüm ihrac edebileceği neticesine varılmıştır. 1937 yılında sofralık üzüm ihracına başlanmış ve çok iyi neticeler alınmıştır. Bu üzümlerin ihracatı limanların yakın olması icap ettiğinden yaş üzüm ihrac iskeleleri İzmir civarında Balçova, Narlıdere, Bornova, Buca, Karşıyaka, Urla kazası, Karaburun kazası, Manisa Denizelekleli mıntakaları muvafık görülmüştür.

Bundan başka yaş üzüm ihracı için soğukhava tesisatını havi vapurlara ihtiyaç olduğu gibi üzümlerin önceden de konulması lâzım olduğundan İzmir mezbahasındaki soğukhava depoları bu işi yapmışlardır.

Dış ülkelere ihracında yapılan tecrübelerden sonra icap eden tedbirlerin alınması için lâzımgelen noksanlar da ikmal edilmiştir. 1937 yılında ilk defa Londra'ya sevk edilmiş, ikinci defa Se-lânik yolu ile ancak dokuz günde yine Londra'ya gönderilmişti. Üçüncü tecrübeye 14 günde Hamburga sevk edilen üzümlerin hepsi çürümüştür.

Fakat dediğimiz gibi bu çürüyüşün sebepleri araştırılarak izale edilmiş ve dördüncü defa Londra'ya sevk edilen üzümlerden fevkalâde iyi neticeler alınmıştır.

İngilterede çıkan Svening News gazetesi de Türk üzümleri için yazdığı bir yazıda şöyle demiştir: "Türkiye'nin şimdiye kadar memleketimize gelmeyen yeşil ve siyah sofralık üzümleri ilk defa olarak Londra yaş meyva haline gelmiştir.

Bunlar, semasında, yılda yedi ay ek-sik olma güneşin, diğer üzüm yetiştirilen memleketlerden iki üç ay evvel,

Milânoda meraklı bir dava Hayalet görünmesine inanan Sinyora Diyana

Az kaldı, bir cinayete sebep oluyordu; kapıcı Giyuzeppe'nin elindekisi lâh ateş alınca, apartıman sahibinin oğlu yere serildi!?!...

GİYUZEPPE, bir apartıman kapıcısıdır; İtalyada Milâno ceza mahkemesinde muhakeme edilenler sırasında oturuyor; 2 yanında enerjik duruşlu 2 karabiniyer... onların arasında bu adam, o kadar ufak tefek kalıyor, ki! Tefkif edilinceye kadar, Corso Buenos Ayres denilen yerin tâ bir ucunda yeni yapılan bir apartımanda kapıcılık eden Giyuzeppe, bu vaziyete neden sokulmuştu? Kadın yüzünden; boyuna hayaletler gören, ama onları uzaklaştırmak, ya da bağlamak lâzımgeldi mi cesaretini kaybeden kadın yüzünden! Kadın cesaretini kaybedince, kim ileriye atılacak? Tabii erkek! ve işte bu Giyuzeppe de hayaletlere karşı rovelveri ateş alınca, kurşun bu ebedî varlıklardan birine rastlayacak yerde, fanî bir mahlûkuna kaburga kemikleri arasından geçmişti. Bundan dolayı mahkeme karşısında, bundan dolayı sorgu, cevap... bundan dolayı da ağırca bir cezaya çarptırılması bekliyor. İş bu safhaya gelinceye kadar olup bitenler de, kötü bir gazete romanına mevzu olabilir!

Kendisinin kapıcı sıfatıyla bulunduğu evde haftalardanberi gece yarısına doğru bir takım sesler işitiyor. Bu sesler, bodrum katından ak-sediyor ve sonra, sanki tepiniliyormuş gibi boğuk boğuk âkislere ve bu arada devamlı surette demode olmuş sesli film havalardan bazıların uzayıp giden gürültülü, patırdılı âkislere... O apartımanda yatıp kalkanlara, artık uyku haram! Hele kadınlar hiç mi hiç gözlerini kapıyamıyorlar. Bodrumdan âkislere başladı mı, onlar da hayaletleri sindirmek için tedbir olarak, gece vakti halı silkiyorlar, ellerinde süpürge v.s. ev kadını silâhları, hepsi ayakta; üstelik kapıcı Giyuzeppeye de sesleniyor, e-

hazıranda yarattığı İzmir üzümleridir. Şimdiye kadar Türk üzümlerinin Londra'ya iyi bir vaziyette sevkine imkân mevcut değildi. Fakat Akdenize sefer açan hususî tertibatlı vapurlar buna imkân bahsetmiş ve 600 sandık yaş üzüm partisi mükemmel şartlar altında ve gayet iyi bir vaziyette Londra piyasasına dahil olmuştur.

vin rahat, huzurunu kaçıranlara karşı harekete geçmesi hususunda ısrar etmekle beraber, bu işin şakaya gelmediğini, çünkü insanlara karşı değil de hayaletlere karşı koyacağını sözlerine katıyor ve gene de kendisini Sinyor Andreanın şarap mahzenine inmeğe, şişko fiğlar arasında horra tepen hayaletlerle orada karşılaşmış boğuşmağa zorluyorlar!

Fakat, kadınlar arasında bu işi en ziyade parmağına dolayan Sinyora Diyanadır; o, bu hayalet meselesini fevkalâde ciddiye alarak, bunu ilmi esasa irca yollu tetkikat yapıyor. Gündüzleri bütün civardaki yaşlı kadınların kapılarını çalarak, içerisinden oturdukları binanın tarihçesini tahkikle, bunlardan birisi ağzından şunları dinliyor:

— Bu arsada evvelce başka bir ev vardı. Orada işler çok eğlenceli, çok zevkli gidiyordu; ama günün birinde güzel bir kız, kıskanç âşığı tarafından o evde al kanlar içerisinde yere serildi; şimdiki apartıman, işte o evin temelleri üstüne yapılmıştır!

Bu lâkırdıyı duyar duymaz, Sinyora Diyana, kat'î bir kanaat ediniyor; vaziyet apaçık meydanda! Bıçare kızla onun katili delikanlının ruhları hayalet şeklinde mahzende karşılaşıyorlar; hattâ belki de kanlı fiilin şahidi olan herkes, orada karşı karşıya gelerek... Evet, evet; işin içyüzü anlaşıldı işte! ve enerjik bir kadın olan Diyana, bu müsaadesiz toplantıya iştirak edenlere karşı merhametsizce bir mücadele açılmasını istiyor!

Buna rağmen Giyuzeppe mücadeleyi göze almayınca, Sinyora Diyana ona istihkak edici bir tavırla şöyle bir bakarak:

— Korkak! diyor; korkak! Sen de erkek misin, sanki!

Ve soluğu apartıman sahibinin yanında alarak, bu vaziyete müdahale etmesi lüzumunda ısrarla duruyor.

Bunun üzerine, apartıman sahibi, kapıcıyı çağırarak, şöyle diyor:

— Bu gece yarısı hayaletlerle muharebeye başlayacaksın. Haydi, bakalım! Göreyim seni!

Tarassut yeri olmak üzere asansörün içerisi gösteriliyor ve kapıcı, yol verilme korkusuyla cepheye gitme-

ğe razı oluyor; cep fenerini ve rovelverini eline alarak, asansöre saklanıyor. Binmezden evvel de etrafındakilerle hristiyan dinince helâllasıyor; cepheden sağ döneceğinden ümidi kesmiş halde; dehşetli korkuyor!

Asansör içerisinde yüreği çarparak bekleyen kapıcı, saat 1 sularında ansızın ses, sada kesilince, irkiliyor. Ha şimdi; neredeyse hayaletler sökümedecekler! Derken mahzenin kapısı açılarak, sönük ışıklı avlu aralığını geçen bir gölge, eve giriyor. Işıklı bir şarkı söyleyerek ağır ağır merdiven basamaklarını çıkıyor. Giyuzeppe, bu aralık, zemin katındaki yerini değiştirmiş, asansörle birinci kata çıkarak, tetik vaziyet almıştır. Biri merdiven aşağısındayken, öteki asansör kapısından sıyrılarak, gelen meçhulü sofada karşılamağa hazırlanıyor. Bir elde fener, bir elde de rovelver.. ve derken....

Aralarında 3 basamaklık bir mesafe kalıyor. Kapıcı merdiven başında, öteki de birinci kata 3 basamak kala adım atıyor. İhtiyar Giyuzeppe, bütün kuvvetini toplamağa uğraşarak, avazı çıktığı kadar bağırıyor:

— Kim var orada?

Lâkin, cevap almasına imkân yok; çünkü bağırmasıyla beraber, parmağını tetiğinde bulunduruğu rovelver ateş aldığı gibi, baasmaktaki yuvarlanıyor ve basamaklarda yatan hayalet falan değil..... bir delikanlıdır!

Delikanlı, yattığı yerde hırıltadığı sırada, binada gürültü, patırdı kıyamet kopuyor. Silâh sesi, mahzen de âkis bırakmıştır. Mahzenin kapısı ardına kadar dayanıyor, delikanlılar, kızlar, kadın, erkek bir katile yukarıya fırlıyor ve yerde yatıp gürünce hayret ve dehşete uğrayorlar. Bu, zengin ev sahibinin oğludur; ken dileri de ne hayalet, ne hırsız; ev sahibinin oğlunun üniversite hukuk fakültesinden arkadaşları!

Ev sahibinin oğlu, yerde benzi solmuş, yatıyor; hekime haber... haftalarca hastahane tedavî... ve kapıcının muhakemesi!...

Genç talebe, babasının şaraplarını tattırmak için arkadaşlarını geceleri mahzene davet ediyormuş ve



israfa tedbir

Yazan : Niyazi Ahmet

Tarihin ibret ve bazan dehşet veren hadiselerini, iki devrin muayyen vassıflarını karşılaştırdıktan sonra daha bariz olarak gözönünde canlandırabiliriz.

Cumhuriyet hükümetinin iktisadî kalkınmaya, milletin refahına verdiği ehemmiyetle bir de aynı mevzuun geçmişteki faaliyetini şöylece bir mukayese etmek cidden ibret ve dehşet verir.

Abdülmecit devrinde yapılan Suru hümayunlarda her sultan için yüz kırk bin kese, yani yetmiş milyon kuruş sarfedilirdi. Masraf o kadar artmıştı, ki Köçe oğulları adındaki Ermenilerin alınan mücevherlere ait tutukları "Defterikebir", akılları durduracak rakamları ihtiva ediyordu.

Bunun önüne geçmek lâzımdır. Derhal tedbirler düşünüldü ve alındı.

İşte tedbirlerden birkaçı:

1 — Mücevherli takımlı çubuk kullanılmayacak..

2 — Memuriyet yerlerine gelen ziyaretçilere ve erbabı mesalihe çubuk ve kahve getirilmeyecek.

3 — Rütbeibâlâ ashabı ile daha yukarı mertebeler ashabı eskisi gibi ikişer beygirli arabaya binecekler, fakat yanlarında birçok hayvanı maiyet gezdirmeyip nihayet iki beygirli iki adam taşıyacaklar.

4 — Rütbeibâlâdan aşağı olanlar üç çifte kayığa ve arabaya binmeyip iki çifte kayığa binecekler.

5 — Bu rütbelerde bulunan memurların ve haremli bir beygirli arabaya binecekler ve harem arabaları pek ziynetli ve nümayişli olmayıp haddi iddâle olacak.

Ödenemeyecek kadar borcun altından kalkmazken alınan tedbirler bunlar. Tarih bu bahsini yazan Angelhard der ki:

"Mecit, bu tedbirleri ile hükümetin maharetsizliğini, memleketin feci halini resmen ifşa ettiği cihetle ummun nefretini arttırmıştı.."

mahzen de 50 fıçı türlü şarap bulunduğu, misafirlerin bu tatması haftalarca sürmüştü. Hayaletler toplantısının aslı, esası da işte bundan ibarettir!

Kapıcı Giyuzeppe, yaralanmaya sebep olmaktan bir sene hapis cezası yemiştir. Hayaletlere karşı harp ilân ederek bu hale dolayısıyla sebep olan Sinyora Diyana ise, mahkemeye bile verilmemiştir!?

Düşünceleri Okuyan Makine

Yazan: Andre Moruva

—19—

Çeviren: H. S. G.

faa edilemez bir hale girmişti, ki şaşkırdım. Sakin olmağa çalışarak:

— Süzan, dedim; bağırılmaktan ne çıkar?.. Mahzende neler işittiğini, benim hangi suçum için hesap istediğini sıra ile ve açıkça anlat. Elimden geldiği kadar cevap vermeğe çalışırım.

— Senden hiçbir cevap istemiyordum. Ben, bana lâzım olan cevapların en doğru ve rıyasızını aldım. Nasıl olduğunu mu öğrenmek istiyorsun? Pek basit bir surette.. Dün, öğleden sonra, Hikeyi ziyarete gittim ve senin tarafından onu... Nasıl diyordun?.. "Pis.. koğraf..", istedim. Alıp geldim. Tabii onu, senin bildiğin mecmuadan zarfın içinde bırakamazdım. Görür görmez tanıyacaktın. Fakat senin ne kadar dalgın olduğunu ve kitaptan başka şeylere asla dikkat etmediğini bildiğim için, etekliklerimden birine sardım ve yatağın yanındaki masa üstüne yerleştirdim.

O uğursuz eğlenceden dönünce, sen pardesünü, şapkanı çiviye asarken, ben, çabucak yukarı çıktım ve âletin

düğmesine basarak işlettim. Bundan sonra, sen de arkamdan gelerek yattın ve düşündün.

— Peki, neler düşüncümün acaba?.. Yemin ederim, ki ben hiç birşey hatırlamıyorum.

— Ben de sana yemin ederim, ki bunları ben, bütün ömrümce unutmuyacağım. O kadını düşündün. Kendi kendine: "Muhakkak benden hoşlanıyordu..", dedin. Bu ne kibiri!.. Onun hoşuna giden sen değil, şu küçük müvaffakiyeti alkışlanan hatipliğindir.. Sonra yine: "O öpücük!..", diye mırıldandın. Hem nasıl bir sesle!.. Daha sonra Şikago seyahatine dair plânlar kurdun. "Müriyel Vilton..", a seninle beraber gitmesini teklif etmeği düşündün. Hattâ bu arada beni de Fransaya göndermek aklından geçti. İçinden: "Burası Süzana yaramadı. Muhit ve iklim intibak edemedi. "Ruen..", e dönmesi çok daha iyi olacak. Üç ay sonra, yine kavuşuruz!..", sözlerini geçirdin. "Araya bana ait bu sözleri karıştırırsın da, kendi kendine kaldığın za-

manlarda bile riyakâr olduğundandır.. İşin en gülünç, yahut en acı tarafı — hangisini beğenirsen o olsun — bütün bunlara Şikagoda vereceğin konferansların karışması, araya "Vovenark..", ve "Paskal..", hakkındaki yüksek faziletli âkislerin giriyordu. Bir adamın kafasının içi, ne de gülünç şeymiş meğer!..

Bu sefer de ben, hapıyutmuş, şaşkına dönmüştüm. Süzanın bahsettiği düşüncelerimi şimdi, ben de hatırlıyorum. O gece, çok yorgun dönmüştüm ve hemen uyuduğumu sanıyordum. Meğer iş umduğunu gibi çıkmamış.. İçine hayaller karışan bir sis arkasından şimdi o aşamki tahayyülüm ve "Müriyel..", e rastlamağa beklediğim ve himden ibaret bir seyahat plânı tasarladığım birbiri aklıma geliyordu.

Hiçbir zaman bu hülyaya bir hakikat değeri vermemiş, gerçeğe almanmışım.

Rüyalar, nasıl bazan, içimizde yaşayan gayrişuuri bir arzusunun hayalî tahakkuku ise, aşamki "teheyyüç..", üm de

böyle mağrur ve hülyadan ibaret bir netice doğurmuştu. O kadar, ki hafızamda hiç yeri kalmayan bu zihin hezeyanı, eğer şu mendebur saygısız film ebedileştirmeseydi, benliğimde onun bir tek izine bile rastlanmayacaktı.

— Pekâlâ Süzan, dedim, sana bu filmi kim okudu?

— Dostun Hikeyin ta şu kendisi.. Benimle beraber laboratuvara gelen, ses makinesini işleten o idi.

— Bütün bunları o da işitti mi?..

— Kelimesi kelimesine.. Gerçi utancımın kızarıyordum. Fakat suç benim değil senindi.

— Süzan, sen pek ileri gidiyorsun.. Şimdi bu İngiliz, benim hakkımda kim bilir neler düşünüyor?..

— Senin bütün varlığını, bütün hüviyetini, bu cümlelerin içinde işte.. Böyle birşey karşısında, asıl doğrudan doğruya şiddetle alâkadar olan benim, ne düşündüğümü soracağın yerde, bir yabancının, daha dün tanıştığım bir İngilizin, senin hakkında nasıl bir fikir besleyeceğini soruyorsun. Fakat ben sormanı da beklemeden, söyleyeceğim: Şu kanaatleyim, ki sen, beni sevmiyorsun artık.. Benden kurtulmak istiyorsun. Bu şartlar içinde, artık beraber yaşamağa çalışmamız masasız olur.

(Arkası var!)

— Ben mi? dedim; çıldıırıyorsun galiba!

Bunu dedim, ama, müthiş fakat hakikaten pek yakın bir fikir zihnimden geçti.

— Süzan!.. dedim, Hikeyin o mendebur makinesini almadın ya?..

— Niçin almayacak mıyım?.. Sen pekâlâ almıştın ya.. Unuttuğunu söyleyerek Hikeyden onun nasıl işlediğini öğrendim ve bir yeni film de vermesini istedim.

— Nasıl?.. Hikey bu münasebetsizliğe razı olsun ha?.. Onu ilk gördüğüm gün, hakkında neler düşündüğümü söyleyeceğim!

Süzan sinirli ve sert bir kahkaha attı:

— Şu erkekler hakikaten şaşılacak mahlûklardır. Mesele, benim fikirlerimi, çalmağa, mahremiyetimi bozmağa, düşüncelerimi kurcalamağa taallük ettikçe, bütün bunlar mübah olur. Tabii olur, en merak verici birer ilmi tecrübe olur.

Fakat, bir kadının, bir erkek zihnine girmeye kalkışması — ki bu zihnin içinde hayvanî istihallerden başka birşey de yoktur — en iğrenç bir cinayet olur. Ne derecelere kadar gülünç olduğunu, bütün erkeklerin ne kadar gülünç olduklarını görmüyor, anlamıyor musun?..

Vaziyetimin, öyle berbat, öyle müda-

Ertesi günü Katerina avaz avaz ağladı... 3 üncü Piyerin öldüğü halka bildirildi.

Ceset üç gün teşhir edildi. Ancak sefaretler erkânı davet edilmedi. Buna rağmen sefirler gizlice adamlarını gönderdiler. Onların ifadelerine göre 3 üncü Piyerin yüzü mosmordu ve vücudunda bereler vardı. Adamın katledildiği derhal anlaşıyordu.

Fakat hiç kimse ağız açmadı. Ne Orlof, ne Tiepof, ne de muhafızlar sorguya çekildi; bilâkis terfi ettiler.

Katerina'nın hararetili taraftarları onu bu lekeden kurtarmak için sütun sütun yazı yazdılar. Onlara göre 3 üncü Piyer katledilmiştir. Ancak bu cinayette dahili, tesiri yoktur. Bu işi Orlof Katerinaya sormadan yapmıştır. Aleksî, bu cinayeti Katerinaya sormadan, danışmadan yapabilecek, Krallıçesini Piyer tehlikesinden kurtaracak kratta bir adamdır. Katerina cinayeti işlendikten sonra duydu.

Fakat bu iddiaları General Orlof birkaç sene sonra bizzat kendisi cerehetti.

1771 de Viyanadan geçen General Orlof sefarethanede yemek yiyordu.

Ziyafet mükellefti, General İkrâm edilen muhtelif şarapları içmiş, keyfe gelmiş, çenesi açılmıştı. 1762 ihtilâline ait hatıralarını anlatıyordu.

Bir aralık biri:

— 3 üncü Piyerin esrarengiz ölümüne ne dersiniz?... diye sordu.

Aleksî Orlof için çekti:

— Ben çok merhametli bir adamım, bana 'yap' denileni yaptım, buna çok müteessifim! cevabını verdi.

Bu sözü herkes duydu ve herkes kanaat getirdi ki, cinayet Katerina'nın emriyle işlenmiş ve Orlof işlemiştir.

Katerina'nın bu tek cinayeti değildir. 3 üncü Piyerin ölümünden iki sene sonra, Şüselburgda mahpus olan İvan katledildi. İvan bir gün Rusya tahtına oturabilirdi, Bunu nazarı dikkate alan Katerina çocuğu katletti. Tehlikeli bir rakip mevzu bahis olunca vücudunu ortadan kaldırmakta tereddüt etmediği muhakkaktır.

Katerinaya hayran olan taraftarları gene ısrar ediyorlardı. Diyorlardı ki:

— Volter, Didero, Alamber, Grim, Monteskiö gibi edip ve filozoflarla mektuplaşan, 3 üncü Piyerin heykeli yapılmak için Falkone gibi bir sanatkarı Sen - Petersburga getirten, güzel, zeki, münevver bir kadın adı bir katil olabilir mi?..

Hayır, buna manen imkân yoktur. Ruhîyat bakımından buna ihtimal verilemez, itham çürüktür. Filozoflarla dost Katerina katil olamaz.

Fransız müverrihlerine göre Katerina katildi, filozoflarla dostluğu da kendine reklâm yapmak ve Fransada olup bitenleri öğrenmek içindi, çünkü Katerina da 3 üncü Piyerin politikasını takip etmiş, 2 nci Frederikle anlaşmış, Fransaya ve Fransa siyasetine karşı cephe almıştı.

1762 de, 3 üncü Piyer katletti. Diktan beş, taklîbi hükûmetten dokuz gün sonra Dideroya bir mektup yazıp onu Rusyaya davet etti: "Geliniz ve ansiklopediyi burada nesrediniz" demişti. Fransada bir emirle ansiklopedinin neşri yasak edilmişti.

Alamber hayatından memnun değildi. Çağırır: "Geliniz, Büyük Dukanın terbiye ve tahsilini deruhte ediniz" dedi. Alamber kabul etmedi: "Rusyada insan sancılanıp kolayca ölüyor, gıdemeyeceğim" dedi.

Volterle uzun zaman mektuplaşması da sırf reklâmdır. O devirde Volter "yer yüzünde en çok okunan muharrirdir. Katerina için Volter tirajı yüksek bir gazeteydi. Volter ona

Fransız düşmanlarının haleti ruhiyeleri hakkında malûmat veriyor, aynı zamanda da onun icraatını Avrupaya yayıyordu.

Bu hususta Grim'de Katerinaya yardım ediyordu. Katerina ona kazandırdığı muvaffakiyetleri, yeniden inşa ettiği şehirleri, çıkardığı kanunları liste halinde bildiriyordu. Kısa bir zamanda Grime 942 liste gönderdi.

Bu listelere göre Katerina 144 şehir inşa ettirmişti. Bunda biraz mübalağa vardı, daha doğrusu Katerinayı aldatıyorlardı. Bir şehirde yol, bu yollarda ev bulunmadığı halde Katerina bu şehri yapılmış ve meskûn sanıyordu.

Kırma gittiği zaman valî boyalı dekorlarla ona uzakta yeni köyler gösterdi. Katerina uzaktan gördüğü dekorlara inandı.

Halka: "Sizi öldürürüz,, tehdidini savurarak korkutmuşlar, Katerina'nın geçeceği yollara dızmışlar, "yaşa,, diye haykırmışlardı. Katerina bu şeyahatten dönuşte Grime:

— Artık Rusyada zayıf insan kalmadı! diye yazmıştı.

Arkasından Volter müjde vermişti:

— Rus köylüsü artık tavuk yiyor. Her pazar günü bir tavuk yemiyen köylü kalmadı. Hatta son zamanlar, da hindiyi tavuğa tercih etmiye başladı.

Katerina'nın en büyük muvaffakı, yeti çalışkandığı idi.

Her sabah saat altıda kalkar, hiç fasılasız saat on bire kadar çalışırdı. Çalışırken köpeklerle sincabını yanından ayırmazdı. Bunlardan başka sevimli, zeki bir kedisile bir de maymunu vardı.

On birde sofraya oturur, vakit kaybetmeden yemeğini yer ve yine tiyatrosaatine kadar çalışırdı. İşte bu mesaf sayesinde ki, binlerce mektup, emir, talimatname, tiyatro eseri, tamim, kanun projesi hazırlayabiliyordu.

İmparatoriçe muharrir ve tiyatro müellifi idi. Yazı yazmak onun için dinlenmektir. Tiyatro eserleri, basit şeylerdi. Günlerden bir gün gazeteciliğe merak sardı. Plekarski'nin gazetesinde yazı yazmağa başladı. Başka bir gazete ile münakaşaya girdi. Münakaşadan galip çıkmak için öteki gazeteyi kapattı.

Katerina edebiyatın kırkambaıydı.

Bundan başka zekleri de aşıktı. Kocasından kurtulduktan sonra erkekek kıtlığına uğramadı. Onun için seviye farkı gözetmek yoktu. Güzel olan her erkeği yanına alıyordu. Göz delik âdeti bir "devlet müessesesi,, halini almıştı.

Düşüp kalktığı erkeklerden sayısı belli değildir. Çabuk beğendiği kadar çabuk bıkıyordu. Uzun zaman yanında alıkoyduklarına da iyi mükâfat veriyordu.

Buhren'i Kurband dükası, Ponla, tovski'yi Polonya kralı yaptı.

Cıvıyan, laubailleşen aşıkları da derhal kovar, nefyederdi.

Bir gün bir baloda genç bir subayı gözüne kestirdi. Derhal doktor muayene etti, uşaklar banyoya getirdi, hizmetkârları glydirdi, Katerina'nın dalresi yanındaki muhteşem odaya girdi. Masanın üstünde yüz bin ruble buldu... Vazifeye her başlayan evvelâ bu parayı alırdı.

Katerina sevdiklerinin resimlerini den bir sergi vüde getirmişti. Milyonlarca kişiye hükmeden bu imparatoriçe sevgililerine: "Nonoşum, şekerim, ruhum, biricğim,, diye hitap ederdi.

Hükümdarlar eğlenince paraları millet verir.

Katerina'nın gözdeleleri Rusyaya çok pahalıya mal oldu.

(Arkası var)

Askerlik bahisleri :

Almanya ile Çekoslovakyanın askerî kuvvetleri nedir?

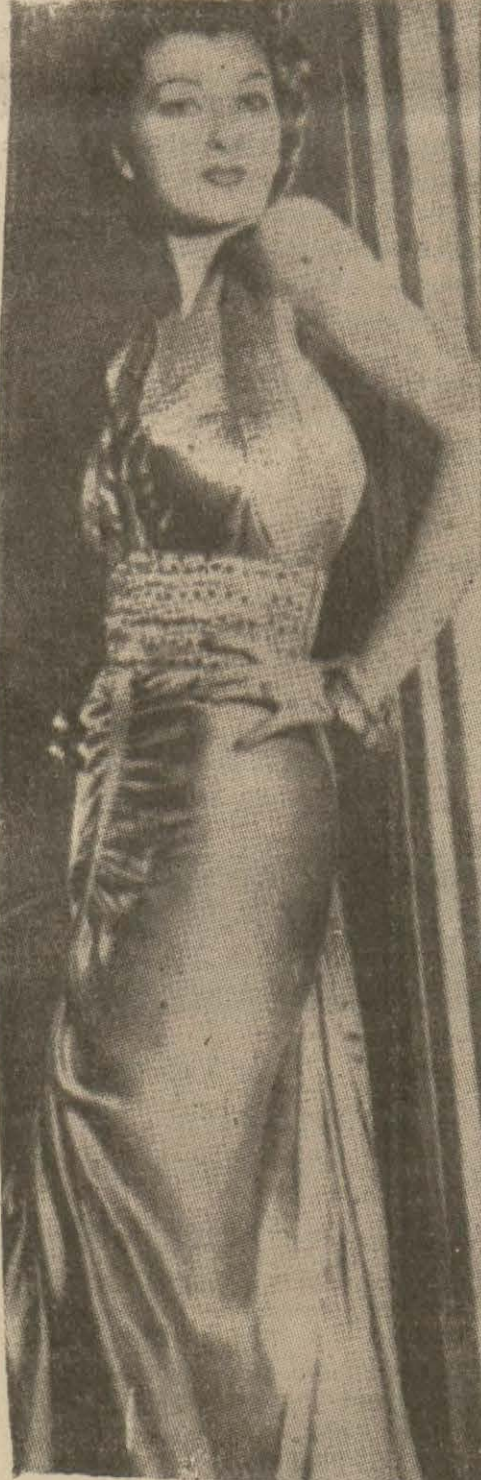
Avrupada yaşayan milletler büyük harptenberi en tehlikeli günlerini yaşıyorlar. Almanya ile Çekoslovakya arasında devam eden gerginlik milletleri bir harbe kadar sürüklemek istediğini gösteriyor.

Fransız askerî mütahassıslarına göre, Almanlar son bir kaç ay içinde Fransa hududunu tahkim etmek maksadile 600 bin kişi kullanmışlardır. Fransızlar garp hudutlarından korkmadıklarını söylüyorlar. Majino çelik istihkamları içinde 100 bin Fransız askerinin emir beklediği ve muhtemel bir Alman hücumunu istihkamlar içinde gizlenerek aylarla durdurabilecekleri iddia olunuyor. Fakat Majino karşısında Almanlar Zigfrit istihkamlarını inşa ettiler Fransa hududundaki Alman orduları bu istihkamlar sayesinde kendini kolaylıkla müdafaa edebilir. Merkezî Alman orduları da Çekoslovakya üzerine büyük savletle saldırarak hazırlanan istilâ planını birkaç gün içinde tamamlayabilir Hatta Sovyet Rusyanın Çekoslovakyaı kurtarmak üzere göndereceği kuvvetleri de Zigfrit istihkamlarından geri alacağı kıtaat ile durdurabilir.

Fransız askerî mütahassıslar bu cihete pek büyük ehemmiyet vermektedir. Almanyayı bu tehditkâr vaziyetinden alıkoyacak tek kuvvet Sovyet ordusudur.

Versay muahedesi hükümlerine göre sulh zamanında Almanyanın silâh altında tutabileceği ordu kuvveti yüz

Moris Şövalyenin aşık olduğu kız



Moris Şövalye iki sene evvel Londra'da yaptığı bir seyahatte oradaki stüdyolardan birinde güzel bir kıızı beğenmiş, kendisine inşallah yine görüşürüz demişti. Bu kız bugün Paris'tedir. An Leig ismindeki bu kız, Pariste bir filmin başrolünü yapmaktadır.

Moris Şövalye genç kıızı görmüş, artıste İngiltereden Fransaya gelen ilk güzel kız sensin demisti. Moris Şövalyenin kıza aşık olduğu söyleniyor.



Çekoslovakya'daki Südetli Almanlar aralarında, Almanyada olduğu gibi teşkilât vücuda getirmişlerdir. Bu arada "iş kıtaları,, da vardır.

bin askerden ibaretti. Yedi fırkadan müteşekkil olan bu kuvvet, 1933 yılında Hitlerin muahedenin askerî hükümlerini tanımayacağına dair verdiği karardan sonra 400 bin kişiye iblağ edilmisti. O tarihten itibaren müthiş bir hızla silâhlanıp ordularını tensik ve yeniden teşkil eden Alman devletinin içinde bulunduğumuz sene başındaki asker adedi 800 bin idi. Bu kuvvetler 40 fırkaya ayrılmıştı. Fırkalarından biri süvari, üçü motörlü ve zırhlıdır. Bu miktara 250 bin talim görmüş amele taburlarını da ilâve etmek icap eder.

Yine Fransız mütahassıslara göre, dünya yüzünün en kuvvetli ve disiplinli ordusu hali hazırda Alman ordusudur. Bugünkü Alman sulh durumu askerî kuvvetleri Avrupadaki bütün devletlerin kuvvetlerinden daha mükemmel ve daha kalabalıktır. İngiltere'den sonra mevcut 40 Alman fırkasına 5 fırka Avusturyalı kıtaat ta katıldı. Bu kıtaat tamamen Alman disiplini içine almış bulunuyor.

Beş, on gün evvel bütün Avrupayı telâşa düşüren büyük Alman manevralarında silâh altına iki milyon asker alındı. Üç muntakada yapılan bu manevralar münasebetle derlenen kıtalar terhis edilmiş değildir. Südetler meselesinin ortaya çıkışı bu iki milyon insanın harbe hazır bir halde bekletilmesini mucip olmuştur.

Alman ordusunda manevralardan evvel üç cebel fırkası vardı. Yardımcı ve hafif iki fırka da yeni teşkil edilmişti. Bütün bu kuvvetler 1914 senesindeki Alman imparatorluk kuvvetlerinden daha çoktur. Maamafih, yine Fransızlara göre, Alman ordusunun merkezî sıkletini hava kuvvetleri üzerinde tekâşüf ediyor. Hiç kimsenin meçhulü olmayan bir hakikattir ki, bugünkü Alman hava kuvvetleri Avrupanın en kuvvetlisidir. Rusyanın da Almanyadan belki daha kuvvetli olması muhtemeldir ama, Fransızlara göre Avropanın ortasında toplu ve mütakâşif bir halde olan Alman hava kuvvetleri bir çok korkunç ve yakıp yıkıcı bir deşhet arzettektir. İlk hamlede üç bin bombardman tayyaresini Almanlar harekete geçirebilirler ki, bu 7000 tayyare 234 bölüğe ayrılmıştır. 36 avcı tayyare bölüğü, 36 istikşaf bölüğü, 106 hafif ve ağır bombardman bölüğünden ibarettir.

Bu tayyarelere 36 bölük olan bombardman deniz tayyarelerini de ilâve etmek lazımdır.

Maamafih, Avropanın diğer devletleri de Alman hazırlığı karşısında eli, kolu bağı bir halde kalmamıştır. En küçük devletlere kadar bütün milletler baştan turnağa kadar silâhlanmışlardır. Almanlar seferberlik ilânını müteakıf birkaç gün içinde 5 milyon asker, üç bin tayyare, 2600 hafif ve ağır tank ile miktari meçhul top ve diğer kuvvetleri ateş hattına sevk edilecektir ama, karşısında bulacağı kuvvetlerin sayısı da az değildir. Al-

manyaya nisbetle küçük bir devlet olan on dört milyonluk Çekoslovak devleti bile en son sistem silâhlarla mücehhez kuvvetli orduya maliktir. Bu ordu hakkında gelecek yazımızda malûmat vereceğiz.

Erkek aslanla dişi kaplan...

İngilizler muhtelif cins hayvanlar arasında izdivaç tecrübesine merak sarmış bulunuyorlar. Henüz tavşanla kaplumbağanın karı koca olmaları istenmiyor, fakat belki bir gün o da olacaktır.

Şimdiye kadar yapılan bir tecrübe iyi netice vermiş, Londra hayvanat bahçesinde bir erkek kaplanla dişi aslanın yavrusu elde edilmiştir.

Tigu, ismi verdikleri yeni bir cins hayvan olan bu yavru yarı aslan, yarı kaplana benzemektedir.

Aynı tecrübeyi şimdi aksine yapmak istiyorlar: Yeni ortaya çıkacak mahlûkun babası aslan, anası kaplan olacak. Bunun için ilk teşebbüs muvaffakiyetsizlikle neticelenmiştir. İyi bir aile teşkil etmeleri için beraber, kafese konulan aslanla kaplan pençeleşmiş, mütemediyen çarpışmaya başlamışlardır. Pençeleri ve dişleri birbirine geçen bu iki hayvan nihayet ayrılmış, ayrı kafeslere konulmuştur.

Bununla beraber, İngilizler bu fikirden vazgeçmiş değillerdir, bir tecrübe daha yapacaklardır. Çünkü onlara göre, bir çok mesut ailelerin hayatı evvelâ böyle kavgâ, gürültü ile başlamıştır.

Beynelmîl Ticaret Odası Reisi

Beynelmîl ticaret odası reisi M. Weston, ve Madam Weston ve umumî kâtip Pierre Vasseur'den mürekkep heyet, dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir.

Beynelmîl ticaret heyeti, Ankara'da üç gün kadar kalarak muhtelif vekâletlerle temaslarda bulunacak, bazı iktisadî meseleler üzerinde alâkadarlarla görüşecektir.

Dün sabahki zelzele

Rasathaneden verilen malûmata göre dün sabah saat beşi 51 dakika 55 saniye geçe şiddetli bir zelzele kaydedilmiştir. Merkez üstü İstanbul'dan 760 kilometre mesafede tahmin edilmektedir.



BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

(Trak - 16 Mudanyaya) (Sus - 8,15 Bandırmaya), (Konya - 16 da İzmir'e) kalkacaktır.

Gelecek vapurlar

(Karadeniz 12,10 Karadenizden) (Uğur 16,15 İzmirden) Trak - 11,22 Mudanyadan) (Sus - 22,15 Bandırmadan) (Bursa - 6,30 da Bandırmadan) (Tayyar 6,30 da Bandırmadan), (Kemal - 6 da Karabıgadan) (L-nönü - 11,30 Mersinden),

Muhittin Üstündağ Yüzme yarışları

Çıkan ihtilâf yüzünden müsabakalara yalnız Beykozlularla Beşiktaş küçükleri girdi



Dünkü yarışlardan bir görünüş

Ortaköy Şeref stadındaki yüzme havuzunun açılış yıldönümü münasebeti ile dün burada "Muhittin Üstündağ Kupası", namı altında yüzme yarışları tertip edilmisti.

Fakat, müteaddit defalar gazetele-re gönderilen tebliğlerle değiştirilmiş olan program, dün yüzme yerinde de bazı itirazların doğmasına sebep ol-muş, ve neticede yarışlara Beykoz klübü yüzücülerile Beşiktaşın küçükle-rinden başka kimse iştirak etmemiştir.

Susporları ajanlığı tarafından gazetele-re gönderilmiş ve bu gazeteler tarafından nesredilmiş olan program-da, bayanların iştirak edecekleri yüz-melerin puvana dahil edilmeyeceği a-çıkça görülmüyordu. Hal böyle olduğu halde, hakem heyeti — salâhiyeti ol-madığı halde — programı değiştirmiş ve bayanları da puvana ithal etmiş-tir.

Ortaya puvan vaziyeti çıkmıca, yüz-meye iştirak edecek diğer klüpler yüz-melerin ilân edildiği şekilde yapılma-sını istemişler ve bu haklı dilekleri ka-bul edilmeyince, müsabakalara iştirak-ten istinkâf etmişlerdir.

Bunun üzerine, ortaya konulmuş o-lan şilt — bütün müsabakaları kazan-mış olan — Beykozlulara verildi.

"Muhittin Üstündağ kupası", için yapılmış olan 6x100 bayrak yarışına — puvana dahil olmadığı için —

Galatasaraylılar iştirak etmişler ve ku-payı kazanmışlardır. Yalnız, kupanın üstünde "Muhittin Üstündağ bayrak yarışı", yazılması icap ederken "Beşik-taş 6x100 bayrak yarışı", yazılmıştır. Sonra, yarışa iki ekip iştirak ettiği i-çin, hakemler arada bir kuluvarı boş bırakmışlardır.

Nizamnamenin 33 üncü maddesi sa-rihtir ve buna rağmen Beykozlu yü-zücüler yarış esnasında kuluvar deği-ş-tirdikleri halde, diskalifiye edilme-mişlerdir.

İşin en enteresan tarafı, küçükler a-rasında yapılan 400 metre serbest yar-ışında, büyüklerden daha iyi derece a-lınmış olmasıdır.

Gene puvana dahil olmayan sutopu müsabakasında, vaziyet 3 — 2 Galata-sarayı lehinde iken, Halil ve Orhanın attıkları üç golün hakem tarafından sayılmaması ve haksız olduğu iddia e-dilen bir sebepten Orhanın oyundan çıkarılması üzerine Galatasaraylılar müsabakayı terkettiler.

Galatasaray yüzücüleri, bundan ev-vel Beşiktaş müsabakalarıyla yaptıkları müsabakayı 10 — 0 kazanmışlardır. Beykozluların kupayı alması için Be-şiktaşlıları da yenmesi lâzımdır. Beşik-taş ikinci müsabakaya girmedikinden gayrinizami bir seremoni ile kupa Beykozlulara verildi.

Romanya futbol şampiyonu

Üç maç yapmak üzere şehrimize geliyor

938 senesi Romanya futbol birin-cisi Ripensia klübü, üç maç yapmak üzere önümüzdeki hafta içinde şehri-mize gelecektir.

Balkanların en kuvvetli futbol ta-kımlarından birine sahip olan Ripen-sia, 22 eylül perşembe günü ilk ma-çını yapacaktır.

Bu maçın Fener veya Güneş takım-larından birisile olması muhtemeldir. İkinci maç 24 eylül cumartesi günü gene bu iki klüpten maç yapmayı ile, 25 eylül pazar günü de Galatasarayla üçüncü maç yapılacaktır.

Balkan atletizm oyunları bitti

Yunanistan birinci, Yugoslavya ikinci

Belgrat, 18 (A.A.) — Anadolu a-jansının hususi muhabiri bildiriyor:

Dokuzuncu Balkan atletik oyunla-rının son günü sahayı on bin kişilik bir halk kütlesi gerçevelemişti.

Alınan teknik neticeler şunlardır:

110 METRE MANİALI SEÇME

1 inci Türk Faik, ikinci Yugoslav, üçüncü Yunan.

110 METRE MANİALI SEÇME

1 inci Yunan, ikinci Yugoslav, üçüncü Romen.

110 METRE MANİALI FINAL

1 inci Anjapoviç Yugoslav, 2 inci Mandikas Yunan, 3 üncü Faik Türk.

Çok heyecanlı olan bu koşuda sene-lerdenberi Balkan şampiyonu olan Mandikas genç Yugoslav mağlup etti. Faik güzel bir koşu yapmasına rağmen üçüncü oldu.

SIRIKLA YÜKSEK ATLAMA

1 inci Tanus Yunan, 2 inci Ajerhart Romen, 3 üncü Travlos Yunan.

YUNAN DISKİ

1 inci Silâs Yunan, 2 inci Klod Yu-goslav, 3 üncü Kovaçeviç Yugoslav, 4 üncü Kuro Romen, 5 inci Floro Yu-nan.

Bizden Yusuf ve Yavru iştirak et-ti. Derece alamadılar.

400 METRE SEÇME

1 inci Yunan, 2 inci Gören Türk, 3 üncü Romen.

400 METRE SEÇME

1 inci Yugoslav, 2 inci Yunan, 3 ün-cü Romen.

Bizden Cemal girdi, elimine ol-du.

400 METRE FINAL

1 inci Gören Türk, (Yeni Türkiye rekoru), 2 inci Karayorgos Yunan, 3 üncü Plotarsek Yugoslav.

Çok güzel bir koşu yapan Gören, rakiplerini hayli açtı.

1500 METRE

1 inci Gorse Yugoslav, 2 inci Kış Romen, 3 üncü Yelkopulos Yunan, 4 üncü Recep Türk.

Galip son turda yarışı bıraktı.

ÜÇ ADIM ATLAMA:

1 inci Balaniyotof (Yunan), 2 inci Yoviçeviç (Yugoslav), 3 üncü Lamb-rakis (Yunan), 4 üncü Yonesku (Ro-men), 5 inci İcaku (Arnavut).

CİRİT ATMA:

1 inci Popojarlıyo (Yunan), 2 inci Vamanu (Romen), 3 üncü Arkitiç (Yugoslav), 4 üncü Metaksas (Yu-nan), 5 inci Kovaçeviç (Yugoslav).

Bizden Melih girdi, derece alama-dı.

BAYRAK 4x100

1 inci Yunan takımı, 2 inci Yugos-lav takımı, 3 üncü Romen takımı, 4 üncü Türk takımı.

Bizim takım: Halûk, Gören, Fik-ret, İrfan.

MARATON - 42 kilometre üzerin-den

1 inci Rogardos (Yunan), 2 inci

Taksimdeki futbol maçları

Günün en beklenilmeyen neticesi Güneşin Anadoluhisarı ile berabere kalmasıdır



Şişli - Barkova

maçından bir görünüş

Dün, Taksim stadında sabahtan ak-şama kadar süren, futbol müsabakala-rı yapılmıştır.

Federe ve federe olmayan muhtelif klüplerin iştirak ettiği bu maçlar sahaya 3000 kadar bir seyirci topla-mıştır.

Günün ilk maçı gayrifedereler şam-piyonu Şişlinin B takımı ile yeni te-şekkül etmiş olan, Yahudilerin Bar-kohba klübü B takımı arasında idi. Hayli enteresan olan ve — tahmin e-dileceği gibi — hayli de gürültülü o-lan bu maçı Şişlililer 1 — 0 kazandı-lar.

Kurtuluş B ve Galataspor B takım-ları arasındaki maçda da Galatasporlu-lar 4 — 0 kazandılar.

GALATASARAY - FENERYILMAZ
A takımları arasında günün ilk mü-sabakası olan bu maç, hakem Eşref Şefiğin idaresinde yapıldı. Kadrolar şu şekilde idi:

Galatasaray: Fazıl — Ali, Adnan — Ali, Eşvak, Celâl — Sabri, Mustafa, Mehmet Yılmaz, Bedri, Bülent.

Feneriyılmaz: Faruk — Faruk, Sa-di — Hikmet, Mehmet, Murat — Re-fik, Ecvet, Abdurrahman, Cihat, Ek-rem.

Rüzgârı lehlerine kazanan Galata-saraylılar oyunun başında hafif bir üstünlük teminine muvaffak oldular ve devrenin ortalarına doğru ilk gol-lerini atarak, birinci devreyi 1 — 0 galip bitirdiler.

Bu kısımda Galatasaray hücum hat-tı kötü bir oyun çıkardı. İkinci devre-de, bu kısmın gene aksaması ve Fener-yılmaz kalecisinin fedakârane çalış-ması gole mani oluyordu.

Bu arada Feneryılmazlıların bir iki akını semeresiz kaldı ve oyunun son-larına doğru, Bülend'in güzel bir volesi ikinci golü de takımına kazandırdı ve maç 2 — 0 Sarı - kırmızılılar lehine bitti.

GALATASPOR - KURTULUŞ

Şazi Teczanın idaresindeki bu ma-çta Galatasporlular aralarına Vahabın kardeşi Saimi, Kurtuluşlular da Vefa-lı Lütfi ve Mehmedî aralarına almış-lardı.

Son senelerde gayrifedereler arasın-da iyi bir mevki kazanmağa muvaffak olan Galatasporlular, 10 uncu dakika-da ilk gollerini attılar. 15 inci dakika-da kalecinin hatasından istifade eden Zaven, beraberliği temin ettiyse de iki gol daha atmağa muvaffak olan

Kiryakidıs (Yunan), 3 üncü Şeyki (Türk), 4 üncü Selim (Türk).

Umumi puan vaziyeti:

Yunanistan	125
Yugoslavya	114,5
Romanya	85
Türkiye	28,5
Albanya	4

Müsabakaları müteakip dokuzuncu Balkan oyunları merasimle kapan-mıştır.

Galatasporlular devreyi 3 — 1 bitir-diler.

İkinci devrede bocalamağa başlayan Galatasporlular, bir gol yedilerse de Kurtuluşun hâkimiyeti altında maçı 3 — 2 galip bitirdiler.

GÜNEŞ B — BOGAZİÇİ

İlk devrede hâkim bir oyun çıkaran Güneş, iki gol attı ise de, ikinci dev-rede kendilerini toparlayan Boğaziçli-lerde iki gol atarak maçı berabere bi-tirdiler.

ŞİŞLİ — BARKOHA

Günün en gürültülü maçı olan bu karşılaşma, Tarık Özerengin hakem-liği altında yapıldı.

Oyuna, Barkohbalılar seri bir ak-la başladılar ve rakip kaleye kadar in-diler. Beş dakika kadar süren bu sıkı oyun devam etmedi ve Şişli oyuncu-ları mukabil hücumla geçtiler.

İlk devrenin 14, 26 ve 44 üncü da-kikalarında yedikleri üç golle devreyi 3 — 0 mağlup bitiren Barkohbalılar, ikinci devrede de vaziyeti düzeltme-ğe muvaffak olamadılar.

Oyuncular Şişli sahasına geçer geç-mez taraftarları ortalığı yıkarasına gürültüye boğan Barkohbalılar, yedik-leri iki golden sonra 5 — 0 mağlup o-larak maçı bitirdi.

GÜNEŞ — ANADOLUHISAR

Günün son karşılaşması olan bu o-yuna takımlar şu kadrolarla çıktı-lar:

Güneş: Cihat — Kâmiuran, İbra-him — Yusuf, Hakkı, Aziz — Ömer, Niyazi, Vahap, Rebiî, Murat.

Anadoluhisar: Mehmet — Rufat, Rebiî — Celâl, Muzaffer, Sabahattin — Saim, Fuat, Osman, Talât, Ertuğrul.

Oyun başladığı zaman, Güneşlilerin pek ağır, Hisarlıların ise — gol ye-memek için — candan çalıştıkları gö-rüldü.

Bu gayret, daha ilk dakikalarda Hi-sarlılar lehine sayı yapılabilecek vaz-iyetler yarattı ise de, ancak müdafaa düşünüldüğü için, buna muvaffak olu-namadı.

Vahabın çok ağır oyunu ve Ömerin aksaması Güneşlileri hâkim bir oyun çıkarmaktan alakoyuyordu. Bu vaz-iyeti biraz geç kavrayan Hisarın genç oyuncuları, gayretlerini arttırarak 28 inci dakikada Osman vasıtasile oyunun ilk golünü atmağa muvaffak oldular.

Devrenin sonlarına doğru, Hisarın sol müdafii durdurduğu topu yanlış bir vuruşla kendi kalesine soktu.

İkinci devrede, rüzgârın aleyhlerin-de olmasına rağmen, Hisarlılar oyunu mütevazin devam ettirmeğe muvaffak oldular ve 24 üncü dakikada sağ müt-dafilinin kafasile bir gol daha kazan-dılar.

Güneşliler bunun üzerine gayrete gelerek Vahabın ayağıyla bir gol a-tarak, oyunu ancak berabere bitire bildiler.

Güreş birincilikleri neticelendi

Ankara birinci, İstan-bul ikinci oldu

Ankara, 18 (Telefonla) — Türkiye Greko Romen güreş birinciliklerine bugün devam edildi. Büyük bir kala-balık vardı. Neticeler şöyledir:

56 KİLODA:

Birinci Niyazi (Ankara).

İkinci: Vahdettin Akmes (İstanbul)

Üçüncü: Hüseyin Yalçınkaya (Kas-tamonu).

61 KİLODA:

Birinci: Mehmet Oktav (İstanbul)

İkinci: Mustafa Beton (Ankara)

Üçüncü: Abdullah Elâgüzel (An-kara).

66 KİLODA:

Birinci: Feridun Akmal (İzmir)

İkinci: Şadık Sovancı (Ankara)

Üçüncü: İzzet Filiç (İstanbul)

72 KİLODA:

Birinci: Celâl Atik (Ankara)

İkinci: Faik Büken (İstanbul)

Üçüncü: Beslen Kisenbay (Bursa)

79 KİLODA:

Birinci İsmail Yılmaz (Kastamonu)

İkinci Rızık Özdemir (İstanbul)

Üçüncü Adil Yener (Ankara)

87 KİLODA:

Birinci İbrahim Tosvur (Bursa)

İkinci Ali Demirkaya (Kastamonu)

Üçüncü Dursun Yılmaz (İstanbul)

AGIRDA:

Birinci Murat Mert (Kastamonu)

İkinci Şerif Unal (Bursa)

Üçüncü Osman Duman (Ankara)

Umumi tasnifte 12 puvanla Ankara

birinci, 11 puvanla İstanbul ikinci, 9

puvanla Kastamonu üçüncü, 6 puvan-

la Bursa dördüncü, 4 puvanla İzmir

beşinci olmuştur.

Müsabakaların sonunda Çobanla Şe-

rif Unal serbest güreş gösterişi yaptır-lar. Çok alkışlandılar. Adliye vekili

tarafından kazananlara madalyalar ve rildi.

Bakırköydeki maçlar

Bakırköy Barutgücü sahasında dün iki futbol müsabakası yapılmıştır.

Barutgücü genç takımı ile Selim-spor B takımı arasındaki karşılaşma-yı Güçlüler 4 — 1 kazanmağa muvaf-fak olmuşlardır.

Gene Barutgücü B ve Alemdar B takımları arasındaki müsabaka da 2-2 beraberlikle nihayetlenmiştir.

Cenup Anadolusunda bir gezinti (5)

İçel vilâyeti ve ormanları

Yazan: Ali Enver Toksoy

İçel ve Seyhan illeri ormanları hem umumiyetle aynı şekil ve evsafi göstermektedir. Bu ormanlar Toros dağları ve kollarında bir çok yüksek dağ ve yaylalarla yamaç ve eteklerin de yerleşmişlerdir.

Arazi teşekkülât itibarile üçüncü devre ait yüksek dağlar volkanik, ki-reçli kayalıklardır. Yükseklerden a-sağılara inildikçe aynı teşekkülâtın parçalanıp dağılmasından toprakları kireçli, az kumlu, taş ve çakıllarla yer yer büyük kaya kütleleri görülür. Sahillere yaklaştıkça rüsubu mümbit ovalarla neticelenir.

Bataklık ormanları ovalardan sonra az yüksek dağ ve yamaçlarda tutunmuşlardır. Sahilden uzaklaşp yüksek dağlara çıkıldıkça kuru ormanları birleşmektedir. Bataklık ormanlarını teşkil eden ağaçların cinsleri umumiyet itibarile meşe, pınal, sandal, kesme, defne, Filarya, gürgen ve pek az kaym vardır.

Kuru ormanları kızıl, kara çam, yükseklerde Akçam, katran, ardıç, su-lak yerlerde de köknar karışmaktadır. Osmaniye, Dörtöl kazalarında oldu-ğu değerli geniş sahaları işgal eyliyen meşe koruları vardır. Silifke, Gölnar kazalarında meşe, palamut koruları mevcuttur.

Eskiden verilen mukavele ve intifa kanununa göre köylülerin kendi köy-leri yakınlarındaki ormanlardan para-lı, parasız aldıkları ruhsatlarla balta-lık ormanları sürekli ve aralıksız iş-letme gayesiyle yıllık verimleri nazarı itibara almaksızın kömür ve oduna elverişli olan ağaçları seçme suretile sık sık ve parça parça kesilmiş olma-sından düzensiz bir manzara göster-mektedir.

Herhangi bir ormana girilip bakıl-dığına işlenmesi kolay yerlerde gör-üşmüş bir orman çalılığı, işlenmesi güç olmasından dik dere yamaçlarında ke-sime elverişli dere ve çaylara yakın kuru ormanları gerek mukavele ve gerekse intifa kanununa göre verilen ruhsatlarla ve bilhassa kaçak kesim-ler dolayısıyla tahrip edilmiştir.

Vilâyet ormanları hakkında biraz tafsilât vermek ve usulü idareye izah ve teşkilâtı mülkiyeye uydurmak üze-re kazaların esas tutulmasına lüzum hâsıl olmaktadır.

Mersin kazası:

Kısmen sahilinden ve kısmen sahile 8 kilometreden başlayarak şimalde To-ros dağlarına doğru uzanır. Toros eteklerinde baltalık halinde olup takri-ben 28.500 hektar bir sahayı işgal e-der. Yükseklerde kuru halini alır. Bun-ların kapladığı saha 71.600 hektar ka-dardır. Koruların eşarı aslıyesi yüzde 90 kara çam olup yüzde 8 de ak çam, ve yüzde 2 katranla tek tük köknar-dır. Merkezi Mersin olan bir ikinci sı-ran orman mühendisi ile Gözne, Kızıldere Aslanköy Kindırpınarı, Erçal, yatsıtaş, Köypınarı mevkilerinde ika-met eden sekiz muhafaza idare olunur.

Tarsus kazası:

Denize 30 kilometre mesafeden baş-lar. Evvelâ baltalık, sonra kuru hali-ni alır. Kuru aksamı merkez kazası-nın olduğu gibi Toros dağları üzerinde-dir. 50.000 hektarlık baltalık olmak ü-zere 110.700 hektar genişliktedir. En-vai eşgar baltalıklarda değişmemekte ise de korularda değişmektedir.

Silifke kazası:

Toros silsilesi üzerinde bulunan bu kaza ormanları 50.070 hektarı baltalık olmak üzere takriben 114.150 hektar vüsatındadır. Baltalık eşgar değişme-mektedir.

Gölnar kazası:

Takriben 70500 hektar genişliğinde olup 12000 hektarı baltalık, mütebaki-si kuru ormanlar Tarsus dağları-nın imtidadı üzerindedir. Baltalık eş-garı diğer kazalarda olduğu gibidir.

Mut kazası:

İki bin hektarlık baltalık olmak ü-zere 39.450 hektar genişliktedir. Bal-talık eşgarı tasdik edilmemiş mün-a-zalı 19 parça orman mevcut olup bun-lar da takriben beş bin hektardır.

Bu suretle vilâyet ormanları 499 bin 350 hektara balığ olmakta ise de yan-gın ve yolsuz kat'iyat dolayısıyla ke-sa-fetlerini kaybetmişlerdir. Bu geraitte yüzde 75 şî muhafaza ormanı olup an-cak yüzde 25 i işlemeğe tahsis edilir haldedir.

Evvelce mukaveleye bağlanmış Tar-sus kazasında Cehennemdere ve Ka-dıncık ormanlarıyla muamelâtı idariye-si Mersin orman direktörlüğüne bağı Ermenak kazası dahilinde Mozvadi ve Koçaş devlet ormanları mevcut olup heyeti umumiyesinden senelik itibari-le 11.416 metre mikâp katran, 177.562 metre mikâbı cam kerestesi istihsal e-dilmekte buna mukabil de yine hey-e-ti umumiyesinden senede 76.815 lira hasılat temin olunmaktadır.

Hulâsa itibarile İçel vilâyeti ormanla-rından mukavele ve bedelli ruhsatlar-la 30.017 metre mikâp çam ve katran ve 12.398 kental kömür ve odun kesil-mekte olup buna karşılık senevi 88 bin 217 lira 30 kuruş tahsil edilmektedir.

Başkaledede

Zengin bir define bulundu

Başkale, (Husufi) — Havası, nefis suları ve 2442 metre yüksekliğindeki yaylasile Doğuda şöhet bulan Başka-le Vanın güzel bir kazasıdır.

Burada bilhassa yağ, peynir ve ko-yun yetişir. Kasabamıza civar bir yer-de bir ılıca vardır. Bu su birçok hasta-lıklara iyi gelmektedir.

Kirvanis köyü yakınında mükemmel bir alçı damarı vardır. Bu alçı fırına konur konmaz toz haline gelmekte-dir.

BÜYÜK DEFINE

Şimdi Adanada bulunan ve Başkale-li olan Süleyman Kazımirci adında bir musevi vatandaş, kazamıza gelmiş ve define arama müsaadesi almıştır.

Maliye, zabıta ve kültür memurları-nın huzurile yapılan kazıda Başkale-nin mutasarrıflık olduğu devirde mu-tasarrıf, Cevdet Paşanın oturduğu e-vin arsasında 35 bin altın lira değer-inde Türk, İngiliz, Fransız, Rus, İran altın liralariyle 50 bin İran tümeni ve mecidiye 20 bin lira değerinde altın ve gümüş takımlar ve elmas çıkarılmış ve maliye vekâletine gönderilmiştir.

Kazamızda çıkan bu büyük define, halk arasında şayi olur olmaz, birçok kimseler kaymakamlığa müracaat e-de-rek define arama ruhsatı istemişler-dir.

HEKİM ÖĞÜTLERİ

Son öğütlerde de yazdığımız gibi inkıbazları marazî yani bir hastalığa bağı olanlarla alışkınlık, yeme ve iç-meye bağı bulunanlar diye ikiye ayr-mamız icap eder. Sinirden ileri gelen-leri de alışkınlık, yeme ve içmeye bağı bulunanlar arasına sokmaktan mak-sat bu gibi hastaların telkin ile alış-kınlıklarının değiştirilebilmesi, yeme ve içme tarzlarının düzeltilebilmesi neticesi tedavilerinin kısmen temin e-dilebilmesinden ileri gelmektedir. İşte böyle (2, 5, 8) sayı ile gösterilen inkıbazlar iki şekilde giderilebilir:

1 — masajlar, sporlar, yürüyüşler, lâvmanlar, su ve elektrik tedavileri, 2 — Yeme ve içme tarzlarının mev-simlere göre tanzimi.

Inkıbazların giderilmesi için yapıl-ması zarurî bulunan ve herkes tarafın-dan tatbiki imkânı bulunan bazı ted-birleri söylemeden önce biraz da yap-tıkları fenalıklarını düşünmemiz fay-da-lı olur.

Inkıbazlar hazımsızlıktan ileri gel-dikleri gibi kendileri de hazımsızlığı arttırabilirler. Yani bunlar birbirleri-ne bağılılardır. Sinir, alışkınlıktan i-

MEMLEKET HABERLERİ

Memlekettten roportajlar :

Güzel ve tarihi Darende

Darende, (Husufi) — Malatyanın güzel ve tarihi izlerle dolu kasa-balarından birisi de Darendedir. Da-rendenin kendine büyük bir kıymet veren eski tarihini şu şekilde hulâsa edebiliriz:

Hittî'lerin, Asûrî'lerin, Romalı'la-rın, İranîlerin, Danışmendlerin, Bı-zanslıların, Kölemenlerin, Anadolu Selçuklularının zaman, zaman istilâla-rına sahne olan Darende bu hükümet lerin medenî varlıklarını koynunda saklayabilmıştır.

Bunların içerisinde en kuvvetli



Darendenin umumî görüntüsü..

Memlekettten sesler:

Gecikmiş Dileklerden:

Kusur aramak maksadile değil, gez-mek için gittiğimiz belediye bahçesi-nin Atatürk büstü önünde birkaç ar-kadaşla oturduk; konuşuyorduk. Bir aralık gözüm büstün kaidesindeki Ata-türkün gençliğe karşı söylediği tarihî hitabeye ilğti. Birçok imlâ hatalarile dolu levhadan birkaç misal alıyoruz:

Üçüncü satırda (... istiklâlini Türk cumh) olarak kesilip (uriyetini...) gek-linde dördüncü satıra geçiliyor. Bura-da da (... ilelebet muhafaza...) diye devam eden cümledeki (muhafaza) ke-limesi (muh) diye çok çirkin bir şe-kilde kesilerek (afaza) olarak yine satır başına geçiliyor.

Bu göze çok çirkin bir şekilde ba-tan hatalara aşağıya doğru hep rast-lanmaktadır.

Esasen Lüleburgaz için yapılmamış ve Lüleburgazın bugünkü büyüklüğü-ne uygun bir zerafet ve yakışıklık arz-etmiyen büst ve kaideyi levhasile bir-likte, bizce hemen kaldırıp yerine mü-kemmel kaideli ve dikkatli yazılmış levhalı bir büst konga çok iyi olur.

Zira bu yapılması gecikmiş işlerden olduğu gibi, (gecikmiş dileklerden) dir de. Uzun yılların ibret gözüne arz-edilecek olan kaba bir kaide ve yanlış-la dolu bir levha, hepimizi mesul e-de-cek kadar ehemmiyetli kusurlardan olsa gerektir.

"Özdilek, G. Arda

İnkıbazlara karşı ne yapmalıdır ?

leri gelen şekiller bazan apandisit ben-ziyebilirler. Bütün inkıbazlarda gaz tazyikinden ileri gelen karın şişkinli-ği vardır. Bu karın şişkinlikleri sinir-illerde karımlarında birşey oynuyormuş gibi anormal hisler verebilirler. Ba-zan bu his o kadar ileri gider ki, böyle sinirli bir hasta doktora başvurduğu zaman (karımda yılan mı, kurbağa mı bir şey oynuyor) der ve ısrar e-der. Aynı zamanda inkıbazlarda ha-zımsızlık neticesi karımda ağırlıklar ve istahsızlıklar da görülerek alma-cak gıda miktarı azalır, ekseriya za-yıflama bile başgösterir.

Hele genel fenalıkların inceleştirir-sek büsbütün değişir. Normal olarak dışarı çıkmamak neticesi vücutte top-lanabilecek böyle zehirli ve mızır mad-delerden ileri gelen zehirlenmeler, bu yüzden kan devranında husule gelen bozukluklar, gıda mübadelesinin bo-zulması hayat üzerinde fena roller oynayabilir. İtiyadî inkıbazlarda alışkı-nlık dolayısıyla gelecek yıllarda sayd-ığımız fenalıklar pek o kadar hisse-dilemezse de yaş ilerledikçe ara sıra kuvrandırıcı sancılar, ve basur me-melerinin verdiği ıstıraplarla kendile-

bir eser halinde toplanabilen Senki-par kalesinin burçları ve kapısıdır.

Kale kapısındaki kitabede bazı cümlelere tesadüf edilmektedir. Daha ziyade bu yapılaş tarihini ve yapanın kim olduğunu ifade etmektedir.

İlmi araştırmalara göre Darenden-in eski adı Tuyandafıl'dır. Bunun da üç yapraklı gül manasına geldiği söyleniyor. Gene diğer bir rivayete göre 'Senkipar' kalesi müselleş şek-linde yekpare kaya üzerinde olduğu için Tuanto adını da almıştır. 1262 yılında kaza haline gelmiş ve ilk de-fa Sivasla bağlanmıştır. Kasaba şar-kan Alidede, garban Hiyik dağları arasında, şimalen Hopaya doğru Tohma ırmağı vadisindedir. Kasaba heyeti umumiyeye itibariyle dağlık ve dalgalı araziden ibaret olmakla beraber ortasından akan Tohma ır-mağından anoak memleketin ve ba-zı köylerin arazileri sulanmaktadır. Arazi kısmen bağlık bahçeliktir.

Tohma ırmağı kasabayı ikiye ayır-rır, yeşil ağaçlıkların yeşillikleri içe-risinde bezettiği ve güzel bir hale ge-tirdiği Darende güzel bir manzara arzeder.

Arazi her türlü hububat, meyva ve afyon yetiştirmeye müsaittir. Kasa-bada Tohma ırmağından başka bir sa-at yukarda Aşado köyünden çıkan bir çay vardır ki bu suyun membar 25 metre yüksekliğindedir ve mühim bir şelâle teşkil eder. Sudan 17 cephe ayrılmak suretiyle takriben 15 kilometre bir sahayı işgal eder. Darende kasabasının dörtte üçünü bu su işgal eder.

Tohma Derendinin birçok köylerin-den geçtikten sonra Malatya civarın-da Fırata karışır.

Derendenin sahası 2305 kilometre murabbar olup, nüfusu 10 bindir. Ka-saba belediyesinin üzerinde uğraştığı ve yaptığı işleri de şu şekilde topla-yabiliriz:

Derende 1356 hane, 16 mahalleden ibarettir. Bugünkü halde çok dağınık bir vaziyettedir.

Derende, Alişan arasındaki yol be-le-diye tarafından tanzim edilerek iyi bir hale konulmuştur. Geçen yıl içe-risinde, belediye tarafından bir beton ve sekiz ahşap köprü ile 13 küçük köprü yaptırılmıştır.

Kasabada, belediye imar ve yapı iş-leri üzerinde icap eden çalışmalarla bütçesi nisbeti üzerinde iyi işler başa-rılıyor. Dükkan, bina, yaptırmak fen-ni kasap dükkanları açmak, su ihtiya-cını karşılamaya çalışmak, kaldırım ve yol işlerine ehemmiyet vermek gibi, esaslı işler üzerinde uğraşmalar gös-termektedir.

Kasaba belediye işleri üzerinde uğ-raşan reis Taha Buyurkan da lâzımgelen çalışmaların başında yer almaktadı-r.

Bu yıl da belediyenin en mühim bir çalışması olarak elektrik işi üze-rindeki uğraşmasını da söyleyebil-riiz.

Altı kilometre mesafedeki Ağadeğir-men tamir edilmiş, değirmen suyun-dan kasabanın yıllardanberi beklediği ışıık ihtiyacını karşılamak için İstan-bul yüksek mühendis mektebi muallim-lerinden mühendis Şugana, elektrik projesi yaptırılmış, tasdik edilmek ü-zere Nafia Vekâletine gönderilmiş-tir.

Bu suretle güzel Darende bol ışıık kavuşmuş olacaktır. Belediye kasaba yollarının dar ve arızalı olan yerleri-ni düzene koymakta ve Sayfiye ve Beybağı mahallelerindeki ilkokulların önlerine, mahallenin münasip yerleri-ne akıtılacak suların da tahliillerini yaptırmıştır.

Darende — Malatya yolu da Malat-yanın çalışkan valisi Ehtem Akıncının artan çalışmaları ile iyi bir hale geti-rilmiş; kamyon seferlerine başlanıl-mıştır. Bu da Darende ticarî vaziyeti üzerinde esaslı neticeler vermiştir.

Kasaba bir meyva köşesidir. Civar kazaların meyva ihtiyaçlarını burası temin eder, yapığı, çekirdek, af-yon, halı, kilim işleri her türlü meyva yetiştir.

Darende halkı, çalışkan, zeki, yurda bağılı insanlardır. Şimdiye kadar güzel Darende, birçok kıymetli memleket e-lemanları yetiştirmiş ve yetiştirmek-tedir.

Kasabanın bayındırlık, kültür, köy işleri üzerinde canlı çalışmaların kuvvetli mahsulleri de her yerde gö-ze çarpar. Darendenin ticarî vaziyeti iyidir. Bugün piyasada iş görebilen esnafın ve tüccarların en büyük di-lekleri ticaret işlerine kolaylık vere-

Dr. Necaettin ATASAGUN

Sözünde duran genç kız Müşabakayı kaybetmesine rağmen sevgilisini gene bırakmadı

RADYO

19 Eylül 1938 Pazartesi

18,30 Dans musikisi (plak), 19 İnci ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 19,30 Dans musikisi (plak) 19,55 Borsa haberleri, Grenviç rasathane, sinden naklen, Hamiyet Yüceses ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 Ajans haberleri, 2047 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabce söyley, 21 saat ayarı: Orkestra

1 — Delibes: Lakme, 2 — Valtner: vals 3 — Derje: Kovboy libe.

21,30 Fasil saz heyeti: Okuyanlar: İbrahim Uygun, Ali Bülül, Be... 22,10 Hava raporu, 22,13 Sivas saati: Ömer ve aşık Osman, D. Şarkıları, 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı, 23 Saat ayarı: İstiklâl marşı, Son.

20 Eylül 1938 Salı

AKŞAM NERİİYATİ:

Saat 18,30 Dans musikisi (plak), 19 konferans: Eminönü Halkevi namına, Naki Tezel (Türk halk edebiyatı), 19,30 Keman konseri: Ali Sezin Konservatuvar profesörlerinden, piyanoda Rana Seven, 19,55 Borsa haberleri, 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen, Nihal Asım ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 Ajans haberleri, 20,47 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabce söyley, 21 Saat ayarı: Orkestra: 1 — Kahman Hollandvayben, 2 — Busk: İdil, 3 — Linke Babı - Parat, 21,30 Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10 Hava raporu, 22,13 Darü'l-talim musikî heyeti: Fahri ve arkadaşları tarafından, 22,50 Son haberler ve ertesi günün programı, 23 Saat ayarı: İstiklâl marşı, Son.

RESİMLE Hâdiseler



Doris Şor isminde sevimli bir İngiliz kıızı, kendisini seven sporcu bir delikanlıya:

— Gelecek müşabakayı kazanırsan seninle evlenirim, diyor.

Cek Kuin patinaj şampiyonudur. Ve iki şehir arasında yapılan büyük bir müşabakaya hazırlanmaktadır. Bu

patinaj müşabakası buz üzerinde değil, fakat güzel bir asfalt yolda yapılacaktır.

Müşabakaya birçok kişi giriyor ve sporcuları takip eden hakem heyetinin otomobiline Doris Şor da biniyor. Şüphesiz, Cekin üzerine gözlerini dikmiş olan ve onu en büyük heyecanla takip eden bu kızdır.

Fakat, sporcu, bu müşabakada en ileri mevki alamıyor ve gittikçe daha fazla geride kalmaktadır. Bunu gören genç kız, bu müşabakada kazanamayacağını hiç aklına getirmemişti ve birinciliği alacağından emin olduğu için ona evlenmek hususunda bu şartı koşmuştu...

Cekin müşabakayı kazanamayacağını anlayan Mis Doris, hemen otomobilden atlıyor ve gencin yanına giderek:

— Cak, diyor, ben şartımı değiştirdim. Müşabakanın sonuna kadar gitmeye lüzum yok. Eğer Londraya kadar böyle patinajla kayarak gidersen seninle evlenirim..

Cak, tekrar bütün hevesini bacaklarına veriyor ve Londraya doğru bütün süratle gitmeye başlıyor. Çünkü Londra onun için büyük bir saadet saklamaktadır.

Mis Doris Şor da kendisini başka bir otomobile takip ediyor ve nihayet Londraya geliyorlar. Cak, müşabakayı kaybetmiş, fakat sevgilisini kazanmıştır.

Londrada evlenenler arasında yeni bir âdet başgösterdi



Londrada evlenenler arasında yeni bir milli âdet başgöstermiştir.

Evliler, nikâhları yapıldıktan sonra "Meçhul asker," âbidesine gidiyor ve ellerindeki çiçek demetlerini âbidenin kaidesine diz çökerek koyuyor ve orada bir müddet kalıyorlar. Bu resimde, yeni bir gelin güveyi, evlendikten sonra böyle bir hususî törende görüyorsunuz. Ayrıca, bu kızın babası Büyük Harpte Kudüste ölmüştü.

Varvik Kontesi Amerikada yeni bir dedikodu mevzuu oldu

Amerikada dedikodu mevzuu olan yeni bir kahraman:

Varvik kontesi 25 yaşında güzel bir

kadındır. İngiliz kontu ile evlendiği zaman aşkı ve hayatı dillerde dolaşmıştır. Fakat, konttan ayrılması da aynı şekilde gürültülü ve dedikodulu olmuştur.

Çünkü kontes, kocasından bir bangerin oğluyla evlenmek üzere ayrılmıştır.

Mister Fiske, meşhur ve çok büyük bir bangerin oğludur. Fakat herhalde kontesi onunla evlenmeye sevkeden şey para değildir. Çünkü kont da büyük bir servet sahibi adamdır.

Varvik kontesi, kocasından ayrılıp, yeni sevgilisile evlenmek üzere Amerika gittiği zaman kocası da derhal peşinden onu takip etmiştir. Birçokları orada eski karısının banger oğluyla evlenmesine mâni olacağını söylüyorlardı.

Fakat Varvik kontu Amerika'ya kendi işi için gitmiştir. Uzun zamandan beri sinemaya büyük bir heves besleyen kont, karısından ayrıldıktan sonra Amerika'ya gidip artist olmaya karar vermiştir.

Bugün kont, Holivutta iyi derecede bir artisttir. Kontun eski karısıyla Mister Fiske de Newyorkta yaşamaktadır.

şu istekte bulundu:

— Bana lütfen satış dairesi şefini çağırınız!

Satış dairesi şefi, vaziyeti şöyle izah etti:

— Froylayn, son haftalar zarfında bir parça ihmalkâr oldu. İhtimal rahatsızdır. Belki de sebep başka bir şeydir. Kendisi artık burada çalışmıyor.

Valhurten, parladı:

— Fakat bu imkânsız! O kız, sizin en mahir satıcınızdır. Bana adresini veriniz!

Yarım saat sonra, viyolonist, Erikanın küçük, fakat süslü odasına girdi. Kızın bu sürpriz karşısında âdetâ nutku tutulmuştu. Bu ziyareti asla beklemiyordu. Benzi, uçkundu. Lâkin gözleri daha güzelleşmişti!

Valhurten, üzüntüyle araştırdı:

— Neyiniz var, Erika?

— Hiç! Hiç birşeyim yok! Seviniyorum, pek seviniyorum!

Gözleri yaşıyan kız, bu sözleri dudakları titreyerek fısıldadı. Valhurten, onu munis bakışlarla süzüyordu. Ken-gâhr-disi, başka insanların ruhunu görebirici aslen bir sanatkâr değil miydi, ya! Nisabihî kadar da güzel! Bu kız! Onun yansevgiyle da bütün kadımlar nasıl da sönüklereketini yorlardı!

Kızın dar uzun ve biçimi güzel vardı. Orini avuçları arasına alarak bir adam—

— Erika! dedi; beni dinleyiniz. İerin bir beni enteresan bir insan yaptınız. Şimdi de ben sizi enteresan bir kadın, benim enteresan karım yapıyorum! Haydi! Dükkan dükkan dolaşalım. Ve üstelik, daha başka birşey de, Erika!

Delikanlı, kıızı hızla bağrına çeke rek bastırır, onu hafifçe titreyen dudaklarından öptü...

Ferdinand Kögl

Amerikan ve Meksikalı karıncaların muharebesi

Amerikada tabiat âleminde şimdiye kadar görülmemiş bir hâdise cereyan etmekte ve bir çok âlimler bunu görmek için koşmaktadırlar.

Bu, hakikaten merak edilecek bir şeydir. Amerikanın kırmızı karıncaları ile Meksikanın kara karıncaları muharebe etmektedir.

Harp şöyle başlıyor:

Bir gün Meksikanın (dev karıncalar) diye meşhur kara karıncaları şimale doğru yürüyorlar ve hududu geçerek Amerikan toprağına giriyorlar. Amerikanın kırmızı karıncaları bu yabancıları iyi karşılamıyorlar ve top- raklarından kovmak için muharebeye başlıyorlar.

Evvelâ kırmızı karıncaların mağlûp olacağı zannediliyor. Çünkü karalar hem daha kalabalıktır, hem daha kuvvetli. Fakat, Amerikalı karıncaların Meksikalılarla harp ettiğini duyan (?) bütün diğer kırmızılar derhal seferberlik yapıyorlar ve vatandaşlarının imdadına koşuyorlar. Bu gün şimalî Amerikanın Indiana, Utah, Oregon ve Kanada gibi devletlerinden akın akın kırmızı karıncalar cenuba inmekte ve Amerika — Meksika hududunda karalarla çarpışan Amerikan karıncalarına yardım gitmektedir.

Muharebenin cereyan ettiği saha geniş bir arazi teşkil etmektedir. Burada iki tarafa mensup alay alay karıncalar birbirile dövüşüyor ve bir çokları yerlere seriliyormuş. Âlimler de bunu bunu büyük bir merakla tetkik ediyorlar. Esasen hayvanları ayırmanın imkânı da yok...

bilecek bir banka şubesinin açılmasıdır.

Kasabada, meyvacılığı ve bağcılığı daha esaslî bir şekle koymak ve ıslah etmek için, çalışmaların başlayacağı muhtemeldir. Bu da Darindelerinin iş ve çalışma kudretlerini arttırmış olacaktır.

Ayval nahiyesinin Bibi köyünde 100 dönümlük bir arazi üzerindeki bataklık da kurutulmuş ve istifade edilmek bir hale getirilmiştir.

Köylü, bundan çok memnun kalmıştır. Maliye ve idareî hususiye tahsilât kişesi de büyük çalışmanın tesiri ile çok iyidir. Darinde halkının kültürüne karşı çok artan bir alakası vardır.

Cumhuriyetimizin güzel köşelerinden olan Darinde, daha yakın yıllarda birçok güzellikleri koynunda toplayacaktır.

Neşet Nafiz

Hikâye

Opera viyolonisti ile satıcı kız

YORUCU bir opera pruvasından sonra, viyolonist Frydrihş Valhurten, şehir parkında dinleniyordu. Onun yanbaşıda da satıcı kız Erika Andersen güneşleniyordu. Kız, sarışın, narin ve mütenasip endamlıydı ve hem güzel, hem zinde ifadeli yüzünde, u-nütmedeniceği mavisi gözleri cüret ve neşe parıltısıyla yanıyordu. Filiz veren dalların incecik, tülümşü peçesi arkasından altın yağmuru pırl pırl prırdıyor ve yolun ortasında komik bir piliş oynuyordu. Ufacık mahlûkun kaygısızca yeri eşelemesi, her ikisini de eğlendiriyordu; satıcı kızla viyolonist, ikisi de gülmüşüyor, bakışları karışıyor ve yabancılıklarına hemen-cicek aşinalıkla köprü kurmuşlardı.

Valhurten, konuşma sırasında mesleğini ifşa edince, Erika, hayretle sor-du:

— Siz, operada keman mı çalışırsunuz?

— Evet!

Erikanın gözleri ışık saçtı. Kız, bu insanlara dair ne kadar çok hikâyeler dinlemiş, romanlarda onlardan bahsedildiğini ne kadar sık okumuş ve bir sanatkârla tanışmayı, konuşmayı ne kadar istemişti. İşte şimdi viyolonist Valhurtenin yanında oturuyordu ve o, alelade her insan gibi görünüyordu. Hayır, koyu renkte gözlerinde bir ateş yanıyor ve kibar ifadeli çehresi, güzel rüyalar belirtiyordu. Evet, şimdi görüyordu işte..

Erika, uzun müddet kalamadı. Ne den Her Valhurten bu kadar basit, bu kadar sade giyiniyor? Sualini akşam saatlerinde kendi kendine tekrarlardı. Kız kendisi, bir moda ticarethanesinde satıcıydı ve erkeklere, çehrelerine ne uygun gittiğini, ne türlü gömleklerin, ne tarz boyunbağların kendilerine yakıştığını söylemesini, tavsiyelerde bulunmasını biliyordu. Kendisinin bu husustaki zevkine ehemmiyet veriliyor, hürmet gösteriliyordu. Şu Her Valhurten de bir gelse de satın alacağı şeyleri kendisine seçtirseydi! ona neler de neler gösterecek, neler de neler söyleyecekti!

Satıcı kız, ona şöyle diyecekti:

— Siz, görünüşünüze pek az itina gösteriyorsunuz, doğrusu! Önce hele bir berbere gidiniz. Berber güzel, lâkin ihmal edilmiş saçlarınızı biçimle koyacak, solgun ve beyzî biçimde sa-

Yazan: Alman hikâyecilerinden Ferdinand Kögl

natkâr çehrenize uyan tuvaleti yapacak. Saçlarınız şakaklarınızda bir parça ileriye doğru yer tutmalıdır. Kirpikleriniz bir orman gibi karmakarışık ve artık kullanıla kullanıla aşınmış bir diş fırçasını andırıyor. Koyu renkte gözlerinizin tam tesirini deneyebilmek için, kaşlarınız düzeltilmelidir. Sonra siz, açan kostümler giymiyorsunuz. Bunlardan başka koyu renkte ve kabarık bir kravat takmalısınız; bunun kanatları da hafifçe aşağıya doğru kıvrılmalıdır, ki boynunuzun güzel inhinası gölgelenmesin! Tatlı bir renkte olması muvafık şapmanız, melon olmalıdır; nağmelerle yaşıyan, düşünen, ağlayan ve gülen bir sanatkârın başı üstündeki taç gibi!

Ertesi gün, Erika, gene Valhurtenle buluştu. Delikanlı, kendisine karşı pek nazik davrandı ve bundan cesaretlenip kız, dün düşüncesinde kendisini ne görünüşte bir sanatkâr biçimine soktuğunu açığa vurmağa cesaret etti. Bütün bu şeyleri ona öyle tes-hir edici tarzda anlatmasını biliyordu ki! Sözleri Valhurtenin pek mahzuz ederek, oyunun ciddiliğini düşünmek-sizin, şöyle dedi:

— Yarın serbest kalabilir misiniz?

— Elbette!

— Benim yarın pruvam yok, akşama da keman çalıyorum. Kendimi size memnuniyetle hasredebilirim. Siz de beni enteresan bir insan yaparsınız. Mutabık mıyız? Evet mi?

Erika, haydi haydi mutabıktı. Ertesi gün Valhurtenle birlikte bir yere gitti, sonra mağaza mağaza dolaştılar ve akşamleyin opera viyolonisti, küçük satıcı kızın karşısında, onun kendisini rüyalarında gördüğü gibi duruyordu!

Akşam, neşe içersinde geçirildi. Ertesi sabah Valhurten itiyat tesirile ve rahatlık dolayısıyla gene göze çarpma-yan elbisesini giymek arzusunda-ydı;

ancak, Erikaya verdiği sözü hatırladı ve bu sözü tuttu; kendi lehine saymakla beraber!

Şimdi enteresan olan viyolonist, o gece operada göze çarptı. Muganniyelerin gözleri ona baktıkça aydınlanıyordu. Onunla sohbet daldılar, hülâsa, hayat bir derece daha zenginleşmişti ve o, bundan hoşlandı. Müteakip günlerde daima daha sık olmak üzere büyük muganniye Arbe Ondsenle rastlaştı. Primadonna, artık onun yanından eskisi gibi şöyle geçip gitmiyor, gülüyor, nükteli sözler söyleyerek şakalaşıyor, hattâ onun kendisine refakat etmesini müsait karşılıyordu.

Yaz gelmişti; tatiller başlamak üzereydi ve Valhurten, muganniyenin temayüllünün sathı bir oyundan ibaret olmadığı kanaatini edindi.

— Ben, yazı sahil bir yerde geçirmek niyetindeyim. Orada birbirimizi göreceğimizi umuyorum!

Valhurtenin cevabı, şuydu:

— Muhakkak!

O, böyle diyince, primadonna, dudak büktü:

— Muhakkak, diyorsunuz! Halbuki beni yarın unutmuş bulunacağınızı kara gözlerinizden okuyorum. Bununla beraber bekliyorum. Tatili sizinle birlikte geçirmek isterdim.

Valhurten, bazı bazı temsilden sonra opera karşısındaki kaldırıma baksaydı, orada bir ev kapısının gölgesinde, küçük satıcı kız Erika Andersen'i seyreteceğini düşünürdü. Kızın bakışları kendisini takip ediyor, kız kendisi bazı bazı onun peşisıra yürüyor ve sonra mektepli bir kız gibi çılgıncasına tahayyüllere kapıldığından dolayı, kendi kendisine çıkışıyordu. Buna mukabil erişilmez sanatkârı sevdiğini de, muahzesiz olmak üzere, kendi kendisine itiraftan çekinmiyordu. Ve içinden, günün birinde evleneceğim, her hangi bir erkekle evleneceğim; diyordu, fakat iş o raddeye gelinceye kadar, Valhurten'i gizliden gizliye saymak, sevmek hevesine kendini kapıtırıp bırakabiliyordu!

Sonbaharda, Valhurten, Erikanın çalıştığı mağazaya uğradı. Öte, berî satın alacak ve onun tavsiyelerini dinleyecekti. Fakat Erika artık satış tezgâhı arkasında değildi.

Viyolonist, inkisara uğramış halde,

Tehlike

Yazan: Sidney Horler —31— Çeviren: H. Münir

— Delikanlı!.. Ben buraya ahlak hakkındaki nokta nazarınızı öğrenmeğe gelmedim.

Granston, istifini bozmamıştı:

— Eğer, dedi. Bu meseleler karşısında ne hissettiğimizizi açıkta açığa söylersem, birçok kimseleri hayretler içinde bırakırım. Fakat sözünüzü kestim... Rica ederim, başınızdan geçenleri bütün tafsilatıyla anlatınız.

Duk, vakayı tamamiyle anlattı ve sonunda:

— Yirmi bin sterlin, dedi. Bu kadar vahşiyane bir talep ömrümde görmedim.

— Evli bir kadının yüksek şerefini kurtarmak için yirmi bin sterlin vermez misiniz?

— Beti Karsters'den mi bahsediyorsunuz. Onun şerefini mi? Vallahi bilmem... Doğrusu ne diyeceğimi bilmiyorum. Ben kendisine karşı çok iyi davrandım. Elmaslar ve saire... Hiç bir lütfü kendisinden esirgemedim. İyi bir vakit geçirmesini temin ettim. Hiç bir şeyi lekelemedim. Bundan başka, biliyorsunuz ki, bir kadının kendi işlerini bozmak isterse, onu durdurmağa imkân yoktur.

— Size bir sual sorabilir miyim?

— Hayhay..

— Karters dediğiniz kadın ne zaman evlenmişti?

— Doğrusunu istersen, tam tarihini söyleyemem. Bugünlerde o kadar fazla insan evleniyor, ki... Fakat sanırsam altı ay evvel evlenmişti! Neden soruyorsunuz?

Granston'un verdiği cevap şu oldu:

— Bu meselede yirmi bin sterlin vermek doğrusu biraz ağır bir ceza.. Fakat korkarım ki vermeğe mecbur olacaksınız...

Dük ayağa kalktı:

— Ne demek istiyorsunuz? "Vermeğe mecbur olacaksınız", ne demek tir? Ben buraya yardım istemeğe gel dim.

— Ben de size istediğiniz yardımı vermeğe çalışıyorum. Şimdi vaziyeti heycana vermeden gözden geçirelim. Son bir ay içersinde, siz, bana aynı şikâyetle müracaat edenlerin belki onuncusu oluyorsunuz. Hepsi de kendisine "tehlike", adını veren aynı dolandırıcıdan şikâyetçidirler. İstedığı para, bin sterlinle, sizden istenen miktar arasındadır.

— O zavallı insanlara yardım etmek imkânını bulamadınız mı?

— Yapılabilecek her şeyi yaptım. Mümkün olan her şeyi yapmağa hazır olduğumu memnuniyetle söylüyorum. Fakat aynı zamanda, bu kadar paranın, ileride maruz kalacağınız tehditlere nisbetle büyük bir yekün olmadığını da hatırlatmağı vazife bilirim.

— Niçin?

— Şunun için ki, bu adamın izini bulmak mümkün olmuyor. Ben her gün Skotland Yard ile temastayım. Fakat bugüne kadar "tehlike", denen adamı yakalamak için harcanan emekler boşa çıktı. Ve kendisini ya, kalatmak üzere bir çareye başvurduğumuz zaman, daha yüksek fiyatlara çıkıyor. Mesela bin istedi ise, bu miktar iki bine iblağ ediyor.

Leksensburo Duku, tekrar koltuğa oturarak, genç avukata biraz daha suş yaklaştı.

— Yani ne demek istiyorsun mis-Toros... Granston, dedi. Açıkça söyle! Ya, kaza orna bu dolandırıcının teklifi boyun olmak üzere mi demek istiyorsun.

Vallahi ben sizin yerinizde ol-mektedir.

Gölnar kağrusu bir müşteriye verilecek Takriben 5lerin bundan daha kötüsü o. olup 12000az.

— Evet, öyle görülüyor ama, bu tavsiye, tatbik sahasında yapılmış tecrübeye göre verilen bir tavsiyedir.

— Tuhaf şey. Hayatımda böyle bir vaziyete hiç de düşmemiştim.

Genç avukat kağıtlarını toplıyarak;

— Evet, dedi, müşterilerimden bir çoğu böyle söylüyor. Fakat maalesef

bu hayret, ve bu nevi hisler, vaziyetin azıcık olsun kendi lehlerine inkişaf etmesine yardım etmiyor. Bana gelince, bütün arzum, zabitanın şu "tehlike", denen menhusu yakalama, sıdır. Bu suretle ben de kendi mesleğimde, karşıma çıkan büyük bir üzüntüden kurtulmuş olurum.

Leksensburo Duku, bir müddet daha hayret içinde bocaladıktan sonra, a. sabiyetle odadan çıktı.

XIII

Cimi Din, en iyi gazetecilerden biri idi. Cimi bellibaşlı bir gazetenin malı değildi. Kendi teşebbüsü ve itibarile havadisler elde edip gazetelere satıyordu. Fakat ekseriya, onun hava. disleri, günün gayet parlak ve muvafak gazetelerinden biri olan "Sabah Sesi", nde çıkardı.

"Sabah Sesi", gazetesinin yaşlı baş muharriri Kona Veyt, Cimi Din için otuz beş senelik mesai hayatında gördüğü en iyi "muhbir", olduğunu söylüyordu.

Cimi bütün şehri, kendi mahallesini imiş gibi baştanbaşa dolaşırdı. milyonlarca insanın hayatını, kalın camlı gözüklerin ardından seyrederek, sonra bütün müşahedelerini bir kah. venin köşesinde yazardı.

Bu sabah Cimi Din Londranın en kalbalık ve en fakir muhitinin göbeğinde bulunan Sen Kristofer has. tanesinin sekreteri ile görüşüyordu.

(Arkast var)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü ziraat, veteriner, fakültesine kız ve erkek, orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uy-mak gerekir.

1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek ba. kaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış — bulunmak lazımdır.

2 — İstanbul üniversitesinin fen fakültesinden naklen gelecek olanlar lisenin fen kolundan pek iyi derece ile mezun ve fen fakültesinde muvaffak olmuşlarsa orada okudukları sönemstrlerden ikisi kabul edilerek veteriner ziraat ve orman fakültesinin üçüncü sönemstrlerine alınırlar. Ancak veteri. ner fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sönemstresinde oku. nan anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve ziraat fakültesine girenle. rin ziraat stajını yapmaları gerekir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı ola. maz. Nehari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hasta evi kurulunun raporu lazımdır.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek artiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermeyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

6 — Ziraat fakültesine girecek talebe Ankara'da orman çiftliğinde staj görmeğe mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tâbi tutulacaktır. Stajdan sonra talebenin enstitüde nazarı derslere devam edebilmesi için yapılacak bu ameliyat imtihanında muvaffak olması şarttır.

Staj müddetince talebe 30 lira aylık verilir ve yatacak yer parasız o. larak çiftlikte sağlanır. "Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de enstitüde sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez..

7 — Parasız yatılı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne su. retle olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükümetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek isteyenler yukarda yazılı rapordan başka lise ve ol. gunluk diplomasını veya tasdikli suretlerini, nüfus kağıdını, polis veya uraylardan alacakları uzgımdı ve aş kâğıdını, orta mektep ve liselerde gör. müş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri ilştirilerek el yazılarıyla yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafla birlikte doğruca Anka. rada yüksek ziraat enstitüsü rektörlüğüne baş vururlar.

Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kaydolanmak istediklerini bildir. meli ve çiftçi veya arazi veya orman veya hayvan yetiştirme veya ziraat sa. natlarıyla alakalı bir aile çocuğu bulunup bulunmadığını da bildirmelidir.

9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 inci maddede ya. zılı kağıtların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır.

10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasından pek iyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar veya çiftçi çocu. ğu veya arazi sahibi veya hayvan veya orman ihtisasile alakalı yer ve tesisat sahibi veya sahibinin çocuğu olanlar tercih olunur. Edebiyat kolundan pek iyi ve iyi dereceliler kabul olunur. Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve baş vurma tarihine göre seçilirler.

11 — Ziraat staj ve tahsil müddetince okutulan yabancı dil, almanca ve in. gilizcedir. Fakültenin mezun olan talebeyi ziraat mühendisi, veteriner, hekim, orman mühendisi unvanları verilir.

Talebe meslek imtihanına girmezden evvel yukarda yazılan yabancı diller. den imtihan edilir. Bu imtihanda iyi derecede muvaffak olmak şarttır.

12 — Ziraat fakültesine 40, veteriner fakültesine 40, ve orman fakültesi. ne 40 azami talebe alınacaktır.

13 — Cevap istiyenler ayrıca pul göndermelidirler.

14 — Baş vurma zamanı "22 ağustos 938 ten eylülün 30 uncu günü ak. şamına kadardır. Bundan sonraki baş vurmalar kabul edilmez. (3247) (5677)

Dört senelik bir plân hazırlandı

(Baş tarafı 1 inci sayfamızda)

su ve saire gibi mühim mevzular, bu plânın haricindedir.

Bu yeni program geçen sene ilân et. tiğimiz üç senelik maden programı - mızı da, kısmen içine alarak genişlet. mektedir. Bilindiği üzere maden pro. gramımızda başlıca ele alınan madde. ler: Şark kromları, Ergani bakır ma. deni, Murgul demir madeni, Ereğli taş kömürü havzasında kömür istihsal. lerini arttırmak ve maliyetini düşür. mek için tesisatın ıslah ve tevsi, Kü. tahya linyit havzası işletmesi gibi iş. leri istihdaf etmektedir.

Yeni programın tatbikile Nafia, İkt. isat ve Ziraat vekâletleri ve bunlara bağı olan şahsiyeti hükmiyeti haiz devlet müesseseleri tavzif edilmişler. dir.

Yapacağımız işlerin mal kredileri, hariceten, on sene müddetle tamamen temin edilmiş olduğundan, hemen fa. liyete geçmek imkân dahilindedir ve bundan dolayıdır ki, üç numaralı bu yeni programımız dört senelik olarak tesbit edilmiştir.

Şimdi size yapacağımız işleri söy. liyeblirim:

Karadenizde modern bir kömür ve demir limanı, ayrıca (Trabzon) lıma. nı,

Bilhassa Karadenizdeki liman. (Ka. rabük) demir sanayiimizin ihraç yolu vazifesini de göreceği için ehemmi. yeti haizdir ve en teknik teçhizatı ih. tiva edecektir.

İstanbulda Sirkeci — Haydarpaşa arasında bir feribot servisi.

Maden programımız ikmal edildik. ten sonra şimendiferlerimizin nakliyat hacmi tabiatile artacağından, bunu karşılamak üzere, muhtaç olduğumuz

şimendifer nakil vasıtalarının müba. yaası.

Hükümet merkezinde tahakkuk et. tirmeğe karar verdiğimiz bir iş te sıh. hı modern memur evleridir, Ankara. da mesken meselesinin ehemmiyeti ve hayat pahalılığında rolü malumdur. Ceman dört yüz elli üç binalı iki yeni mahalle tesis edilecektir. İki, üç ve dört odalı ve her türlü konfor şeraiti. ni haiz olacak olan bu binalar, kana. lizasyon, umumî bahçe, yol, gazino gibi teferruatı da ihtiva edecek ve el. deki hesaplara göre 3.900.000 liraya mal olacaktır. Bu iş emlak ve eytam bankasına tevdi edilmiştir.

Antalya havalisinde jüt yetiştirilme. si Ziraat vekâletimizce tecrübe edil. misti. Müsbet netice alındığı için sana. yii kurulacak, iplik, kanaviçe, ve çu. valıklı dokunacaktır.

Ankara'da bir ziraat âletleri fabri. kası, Trabzonda et sanayii fabrikala. rı yapılacaktır.

Bu arada bilhassa memleketin muh. telif sahalarında vücutte getirilmeleri mukarrer bulunması itibarile meyva ve domates usaresi, süt ve peynir sa. nayii, muhtelif sebze ve meyvaların tasnif, ambalaj ve muhafazası tesisat ve sanayiini ve yeşil siloları da ilâve etmeliyim.

Kütahya ve Zonguldakta büyük mm. taka elektrik santralleri yapılacaktır. Zonguldak santrali maden istihallerin de fiyatları indirmek için rasyonel bir düşüncenin mahsulüdür. Kütahyadaki santral Kütahyadan İstanbula kadar olan vilâyetlere ve İstanbula enerji nakledecek ve bu sahanın ihtiyacını te. min edecektir. Buna Bursa ve Eski. şehir vilâyetleri de dahildir.

Ev mahrukatı sanayii, Karabükte curuf çimentosu, soda sanayii, şamot sanayii, Afyon sanayii, azot sanayii ve Sivasta bir çimento fabrikası tesis olunacaktır.

Kütahyadaki geniş linyit havzasın. dan sentetik benzin istihsalı için tes. sat yapılacaktır. Sentetik benzinin memleketin müdafaasında rolünü te. barüz ettirmeğe hacet yoktur sanırım. İcabında millî korunma ihtiyaçlarını. zı temin edeceği gibi piyasanın ihtiya. cma da geniş mikyasta cevap vermiş bulunacaktır. M. T. A. idaresinin de. vam etmekte olan tabii petrol arama. ları müsbet netice vermediği veya ve. remiyeceği ihtimali karşısında sente. tik benzin istihsalını, istediğimiz rad. deye çıkarmak imkânı mevcuttur.

İğdir pamuklarını işlemek için Er. zurunda iplik fabrikası, bir motor fab. rikası, bir hafif maden (alüminyum mürekkebatı) fabrikası kurulacaktır.

Memleketin şeker sarfiyatı artmak. tadr. Fiyatların ucuzlatılması ve mem. leket istihlak kabiliyetinin artması şeker sarfiyatının çoğalmasında en mühim âmidir. Şeker sanayiinin mem. leketimizde modern ziraatı yaydığı şü. he götürmez bir hakikattir. Bu sebeple mevcutlara ilâveten yeniden üç se. ker fabrikasının kurulması takarrür etmiştir.

Bunlardan bir tanesi Balıkesir ile Bandırma arasında intihap edilecek bir mevkiide kurulacak ve büyük fab. rika olacaktır. Diğer ikisi devam et. mekte olan etütlerin neticesine göre, şark vilâyetlerimizde yapılacaktır.

Programımızda ehemmiyetle yer a. lan mevzulardan birisi de deniz işleri. midir:

Muhtelif tonajda yeniden 28 ge. mi daha inşa ettirilecektir. Halen ya. pılmakta olan gemilerimiz de geldik. ten sonra yani iki sene içinde ticaret filomuz tamamen yeni gemilerden mü. rekkep, modern bir filo olacaktır.

Bundan maada Haliçte ve İstinyede. ki havuz ve tersanelerin tamamen ısl. lah edilmesi ve büyük gemi inşa ede. cek kabiliyete çıkarılması kararlaştır. ılmıştır.

Yapacağımız işlerin sadık bir ifade. si olan bu beyanatımı ikmal ederken bütün bu işlerin 80 küsur milyon lı. ra baliğ olacağını da söylemeliyim. Bunları dört senede bitireceğiz, on se. nede ödeyeceğiz.

Hulâsa, büyük milletimiz, hüküme. tinin etrafı, ahenkli ve dinamik inki. şafı yeni bir iş programı içinde oldu. ğunu görmektedir. Her adımımızda, vatandaşlarımızın refah ve iş hacmini arttırmak, yurdumuzun emniyet ve istikbalini genişletmek gayesi vardır.

Çekoslovakya buhranı

(Üst tarafı 2 incide)

ki müdafaai hattının. Silezyadan Bra. tislavaya kadar uzanmasını (yani böy. lece Çek devletinin kaybolmasını) is. tiyorlar. Praga gelince, orası, anane. leri ve tarihi itibarile zaten bir Alman şehri!.

Böylece meselenin ruhuna geliyo. ruz ki sudur: Almanların Südet ekal. liyetine ve Südet toprağına ait talebi masum bir talep değildir, onların ha. kiki maksatlarını örtven ve o maksadı daha kolayca elde etmeğe yarayacak bir perdedir.

Reyiam usulünün kabul edildiğini farzedelim, Hattâ Südet arazisinin Al. manlara geçtiğini tasavvur ediyelim, bununla bütün hâdisenin biteceğini kim temin eder? O zaman, diğer ekal. liyetler, diğer talepler başgöstercektir. Ve bu hal Almanyanın Avrupada silâhlı hâkimiyet tesis etmesi yolun. daki hulıyası tahakkuk edinceye ka. dar, yahut ta - ki bunun vukuu pek muhtemeldir - ileri sürülen yeni talep. lardan birisinin Avrupayı harbe sü. rüklemesine kadar devam edecektir.

Alman siyaset tekniginin son za. manlardaki tarihi bu olmuştur. Mu. vaffakiyetle neticelenen her hareket veya tecavüzün ardından biri daha gel. mistir. Binnetice, başka vaziyetlerde tatbiki mümkün olan hal yolları bu şerait dahilinde gayrikabili kabul o. luyor.

Südet meselesi için şimdiki halde reyiam hakikî bir hal sureti teşkil et. mez. Çekoslovakya'daki ekalliyet me. selesi, adaletle ve hayırhah bir görüş. le Çekoslovakya devletinin bugünkü hudutları dahilinde halledilmelidir.

Onun için İngiliz Başvekilinin ilk vazifesi, neticede Çekoslovak tama. miyeti mülkiyesini tahrip etmek ve. ya zayıflatmağı istihdaf eden teklif. lerle İngilterenin oyalanamıyacağını Almanyaya anlatmaktır. Eğer Hitler, İngiliz efkârının gerek müzaheretini, gerekse bitaraflığını kazanacağı kana. atine varırsa, binnetice Avrupayı har. be sürüklüyecek yolları iltizam etmek arzusunı kapılabilir.

İngiliz demokrasisi, Çekoslovakıyı bir demokrat devlet olarak yaratmak ve idame ettirmekte mânevî mesuliye. ti haiz olan devletlerden biridir. Bu sebeple İngiltere hükümeti, Çek ekal. liyeti meselesini halletmesi lâzım ge. len şartları vuzuhla kavrayıp bu şart. ları temin ettikten sonra, Çek emni. yetini de müdafaai etmek tasavvurun. da olduğunu bildirmelidir.

Eğer İngilizler, kendilerini nâre yakmamak endişesile Çek demokrasi. sini feda etmeğe razı iseler, bunun ne. ticesi ezici surette ağır ve o nisbette hakkedilmiş olur.

Şişmanlık ve politika

(Üst tarafı 2 incide)

kinda gafaat göstermesine rağmen, o kendinden, ayrı sayılan bedeninden, şişmanlığından, şişmanlığın günlük. ğünden korkar, utanır ve hayatını bu yüzden zehir eder.

Muharrir, kültürlü ve esprilidir. Kül. türünün kuvvetini, esprisinin inceli. ğini şişman adamın hayatına dekor yapıyor.

Bu güzel eserin türkçesi için "Bir kanaviçenin tersidir., diyemeyiz. Va. kıra bizde tercümeler hakkında tanzil. mat paşalarından birinin böyle bir mü. taleası vardır. Ve zaman zaman or. taya atılan tercümelerde de bir ku. maşın yüzile tersi arasında değil, tarladaki pamukla bir arşın bez arasın. daki kadar bile münasebet bulmak imkânı olmuyor.

Devlet adamı olduğu kadar bir fi. kir ve kalem adamı olan Şukrî Kaya, Ma. lta zindanında iken kitabı aslına yüzde yüz sadakatle tercüme etmiştir. Bu sadakatin en güzel verimi, güzel türkçenin medeni bir dili ve modern tekkürden bir parçayı olduğu gibi ifade etmesidir. Aslına yüzde yüz sa. dakatle yapılan bu tercümeye yüzde bir bile tercüme kokusu yoktur.

Bizim okuyucular bu güzel eseri o. kuduktan sonra eminim ki şişmanları biraz daha seveceklerdir.

Sadri Ertem

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri ile muvakkat teminatları aşağıda yazılı porselen ve züccaci yemek takımları 1—11—938 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hıızalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden Haydarpaşada tesellüm ve sevk sefliğinden dağıtılacaktır. (6497)

	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
	Lira K.	Lira K.
Porselen yemek takımları	10000	750
Züccaci yemek takımları	15000	1125

Muhammen bedeli 58.000 lira olan 5 adet su tasfiye tesisatı 27—10—1938 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasın. da satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4150 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün . saat 14.30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 290 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (6317)

Ankara istasyonunda birinci, ikinci peron ile umumî helâ etrafı gazino bahçesi ve idareî umumîye bahçesi önündeki piyade kaldırımlarının asfaltlanma işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işin keşif bedeli 13000 liradır.

2 — İstekliler şartname vesair evrakı D. D. yollarının Ankara ve Sirkeci veznelerinden 65 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 30—10—938 tarihinde pazartesi günü saat 11 de Ankara'da D. D. yolları yol dairesinde merkez birinci komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubu ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiiki aynı gün saat 10 a kadar komisyon reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun ahkâmına uygun 975 liralık muvakkat teminat.

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

E — Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası,

Ehliyet vesikası muamelesi için isteklilerin hemen tahiren Nafia Vekâletine müracaat etmeleri. (6443)

Nafia Vekâletinden:

4/Teşrinisani/938 cuma günü saat 15 de Ankara'da Vekâlet binasındaki Malzeme Müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda 17,300 lira muhammen bedelli 2 adet seyyar Taşkıranmakinesi ile 2 adet bitüm teshin ve püskürme tertibatını haiz kazan tadil edilmiş hususî şartnamesi dahilinde yeniden kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve tefferruatı bîelsiz olarak Vekâlet malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat 1297.50 liradır.

İsteklilerin teklif mektuplarını, şartnamesinde yazılı vesaiik ile birlikte aynı gün saat 14 e kadar makbuz mukabilinde mezkûr komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. (3768) (6549)

Devlet Basımevi Direktörlüğünden:

Kültür Bakanlığı tarafından ortaokullar için bastırılan bütün ders kitaplarının tamamen hazırlanarak bu günden itibaren Çemberlitaş'ta Osmanbey matbaası altındaki "Kültür Bakanlığı Yayınevi", nde satışlarına başlanmış olduğu sayın talebe velilerine ve alâkadar kitapçılara bildirilir. (6524)

Selimiye Askerî Satınalma Komisyonu ilânları

Maşkada fen tatbikat okuluna ithaz olunacak bina tadilen tamir ettirilecektir. Ağık eksiltme ile ihalesi 30 Eylül 938 cuma günü saat 10,30 da yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 866 lira 97 kuruştur. İlk teminatı 65 liradır.

Şartnamesi 5 kuruş mukabilinde ait olduğu şubesinden verilebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalar ile ve ihale gününden sekiz gün evvel nafia müdürlüğünden alacakları vesikalar ile beraber belli gün ve saatte Fm. dırlıda komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. (6461)

1—Selimiye Tümen birlikleriyle Karadeniz Boğazı birliklerinin mart 939 sonuna kadar ihtiyaçları olan 15000 kilo kuru soğan ile 30500 kilo patates açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme günü 28 Eylül 938 çarşamba günü olarak tesbit edilmiştir. 15000 kilo kuru soğanın eksiltmesi saat 14 de ve 30500 kilo patatesin eksiltmesi de saat 15 de Selimiye Tümen askerlik dairesi binasındaki Tümen satınalma komisyonunda yapılacaktır.

3 — 15000 kilo kuru soğanın tahmini fiyatı 1080 lira olup muvakkat teminatı yüzde 7,5 dan 81 liradır. 30500 kilo patatesin tahmini fiyatı 2287 lira 50 kuruş olup muvakkat teminatı 171 lira 87 kuruştur. Muvakkat teminatlar eksiltme saatinden evvel Tümen muhasebe veznesine yatırılmış olacaktır.

4 — Patates ve soğana ait şartname ve vasıfameleler her gün komisyonumuzda görülebilir.

5 — İsteklilerin bu işle meşgul olduklarına dair vesika ibraz etmeleri şarttır. (6271)

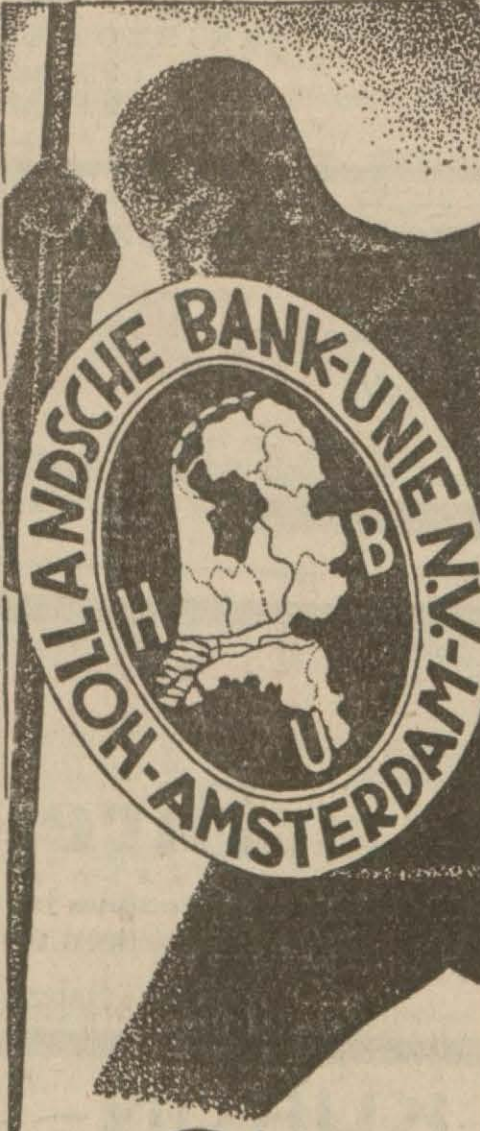
**Mektep kitaplarınızı
VAKIT Yurdu satış yerinden kolaylıkla
tedarik edebilirsiniz**

Terzi Yavuz Sezen

Paris Kadın, Erkek Terzilik
Akademilerinden diplomalı.
Beyoğlu-Parmakkapı 113 Gayret apartmanı 1.

Dr. Necaeddin Atasagun

Sabahları 8,30 a kadar ve akşamları 17,20 de Lâleli Tappare Apr. 2 nci daire No. 17. Okuyucuları-muzdan para almaz. Tel: 23953



Bir
kiralık
kasa
her türlü
kıymetlerinizi
korur!



HOLANTSE BANK
UNİ N.V.

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

I — Şartname ve projesi mucibince Adanada yaptırılacak tuz ambarı ve başmüdürlük apartmanı inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 22917 lira 15 kuruş ve muvakkat teminatı 1718,79 lira dır.

III — Eksiltme 19—9—938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 115 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mubayaat şubesi ile Adana ve Ankara başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaiikini ihale gününden üç gün evveline kadar inhisarlar umum müdürlüğü inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaiik ile V inci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (6014)

I — Şartname ve nümunesi mucibince satın alınacak 18000 kilo baş ipi açık eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beher kilosu 60 kuruş hesabile 108000 lira ve muvakkat teminatı 810 liradır.

III — Eksiltme 26—9—938 tarihine rastlıyan pazartesi günü saat 10,30 da Kabataşta levazım ve mubayyat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaiik ile yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (6307)

I — Şartnamesi mucibince satın alınacak 100.000 adet 100 lük tuz çuvalı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedeli beheri 41 kuruş hesabile 41.000 lira ve muvakkat teminatı 3.705 liradır.

III — Eksiltme 21—9—938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 2 lira bedel mukabilinde Inhisarlar levazım ve mubayaat şubesi ile Ankara ve İzmir başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaiik ile yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10.30 za kadar yukarıda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (6099)

I — İdaremizin Çamaltı tuzlası iskelesinde şartname ve projesi mucibince yaptırılacak tamirat ve inşaat işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 15.386 lira 67 kuruş ve muvakkat teminatı 1154 liradır.

III — Eksiltme 22—9—938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 76 kuruş bedel mukabilinde inhisarlar levazım ve mubayaat şubesi ile İzmir ve Ankara Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fennî evrak ve vesaiiki 10000 liralık bu gibi işleri yapmış olduklarını gösterir vesaiiki ihale gününden 3 gün evveline kadar inhisarlar inşaat şubesine ibraz ederek ayrıca fennî ehliyet vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaiik ile 5 inci maddede yazılı inşaat şubemizden alınacak ehliyet vesikası ve yüzde 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. (6184)

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden:

Üniversitede Hukuk Fakültesinde Devletler Hukuku, deniz ve kara ticareti, iktisat fakültesinde işletme iktisadı, edebiyat fakültesinde Arap, Fars filolojisi ve ilk zamanlar tarihi doğentlikleri ağıktır. Talimatnamesi mucibince 17 ilkteşrin 1938 perşembe günü saat 10 da imtihanları yapılacağından isteklilerin şimdiden Rektörlüğe baş vurmaları. "6573..

— KURUNun kitap seklinde roman tefriksarı —

16 DÖRDÜNCÜ MAHKÜM

bilirsin. Bana bir zararın dokunmaz. Peters artık beni yakalayamaz.

— Beni, yüz sterlinli bir hiç uğruna sokağa atabilecek bir budala mı sanıyorsun?

— Sen bilirsin. Babana ne şekilde yardım edebileceğini her halde sen benden daha iyi bilirsin.

Flinders bunun üzerine, yine meyhanenin tezgâhına doğru yürüdü ve elinde yeni bir viski bardağı ile masaya döndü.

— Mis Marpley! diye fısıldadı. Bu zarfın içinde dinamit var. Dinamit!.. Anlatabiliyor muyum. Siz bu zarfın içindeki malûmatı öğrenecek olursanız, bütün hakikatleri bir dinamit gibi patlatabilir, ve ortalığı altüst edersiniz.

Con bunun üzerine:

— Pekâlâ, dedi, şartlarını kabul ediyorum.

Flinders sandalyesini tam kızla karşı karşıya gelecek bir hale getirdi. Öyle ki, bu şekilde oturduğu zaman, meyhanede bulunan başka birisi de kendinin ne yaptığını göremiyordu. Flinders etrafı kapatmak üzere ayrıca paltosunu de yayararak rahatça oturmuştu. Masaya iyice sokuldu ve kız:

—Parayı dizimin üzerine koy, dedi.

Con, para destesini çantasından çıkararak etrafa sezdirmeden Flinders'in dizleri üzerine koydu.

DÖRDÜNCÜ MAHKÜM

13

Bununla beraber, Peters önündeki zımbalı not defterine birkaç kelime yazmıştı. Yırtıp polis hafiyesinin eline vererek:

— Bu kâğıt, dedi. Sizin buraya istediğiniz zaman serbestçe girip çıkmanızı temin etmek içindir. Size bunu niçin verdiğimi de bilmiyorum ya... Fakat her halde, siz de yanlış bir hareket yapıp işimizizi karıştırmayınız ve kimsenin başını ağrıtmayın.

Büyük bir sigara izmariti, meyhane tezgâhının ayak ucundaki tozlar arasına düştü. Gerçi as sonra kendisine gelecek para ile bir servet sahibi olabilecekte de, Flinders eski bir itiyadın sevgiyle eğilip bu izmariti yerden aldı... Bu hareketini Pançbovl meyhanesinin sahibi görmüştü.

Meyhanede yalnız bir müşteri daha vardı. O da, melon şapkalı, hantal elbiseli yaşlıca bir adamdı ki, bir köşede kendi halinde oturuyor; derin bir düşünce içinde görünüyordu.

Meyhane sahibi Flinderse uzanarak:

— Bu nasıl iş yahu? dedi. İsmariadığım içkilerin parasını vermeyorsun? Tezgâhın üzerinde, içinde azıcık kalmış büyük bir viski bardağı görülmüyordu ve bu Flindersin o gün için içtiği duble viskilerin üçüncüsü idi.

— Ödeyeceğim, dedi.

— Görelim bakalım. Ne kadar tutuyorsun?

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli	Muvakkat teminatı
Kuzu eti	6000 kilo	2685.60	
Koyun eti	8000 kilo	3320.80	
Sığır eti	11000 kilo	3814.80	
		9821.20	736.56 Lira

1 — Cins, miktar, tahmin bedelleriyle muvakkat teminatı yukarıda yazılı üç kalem et 6—1. teğrin—938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14,30 da kapalı zarfla alımsak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (6537)

Cinsi	Miktarı	Tahmin bedeli	Muvakkat teminatı
Kuzu eti	30.000 kilo	13428.00	
Koyun eti	40.000 kilo	16604.00	
Sığır eti	50.000 kilo	17340.00	
		47372.00	3552.90 Lira

1 — Cins, miktar, tahmin bedelleriyle muvakkat teminatı yukarıda yazılı üç kalem et 6—1. teğrin—938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11,30 da kapalı zarfla alımsak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnamesi her gün komisyondan 237 kuruş bedel mukabilinde alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektuplarını en geç belli gün ve saatte bir saat evveline kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. (6538)

M. M. V. Deniz Merkez Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

1 — Tahmin edilen bedeli 5000 lira olan 166 kalem tıbbi ecza ve malzeme 8—10—938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11 de Vekâlet binasındaki komisyondan kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İlk teminatı 375 liradır. Şartnamesi parasız olarak her gün komisyondan alınır ve görülür.

3 — Eksiltmeye almak isteyenlerin o gün belli saatte bir saat evveline kadar kanuni belge ve tekliflerini havi kapalı zarflarını makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri. Postada vaki teklifler kabul edilmez. (3762)

(6545)

1 — 6—9—938 tarihinde kapalı zarfla yapılan münakasasında istekli çıkmasından 22—Eylül—938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11,30 da pazarlıkla alımsak üzere münakasaya konulan 98770 kilo zeytinin tahmin edilen bedeli 18390 lira 98 kuruştur.

2 — Muvakkat teminatı 1379 lira 33 kuruş olup şartnamesi her gün komisyondan parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilindeki vesikalarla birlikte Kasımpaşa'da bulunan komisyona müracaatları. (6536)

Bir eczacı aranıyor

Gölcükte bulunan deniz fabrikalarında istihdam edilmek üzere 84 lira ücretle bir eczacıya ihtiyaç vardır.

İsteklilerin 25—9—938 tarihine kadar Kasımpaşa'da bulunan komisyonumuzda her gün müracaatları. (6381)



Türkiye Pamuklu Dokuma ve Pamuk İpliği Fabrikaları A. Şirketinden :

Bakırköy ve Kayseri Fabrikalarımız kaput bezlerinin satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir. Bu fiyatlar fabrikada teslim ve peşin tediye şartıyla muteberdir. Bir balyadan eksik satışlarda fiyatlara yüzde 2 zammolunur.

KAYSERİ FABRİKASI MAMULATI

Tip : 14 Anahtar marka 75 santim bezin 36 metreli topu 640 Krş.

Tip : 14 Anahtar marka 85 santim bezin 36 metreli topu 704 Krş.

BAKIRKÖY FABRİKASI MAMULATI

Tip : 9 Kartal marka 85 santim bezin 36 metreli topu 675 Krş.

Tip : 9 Kartal marka 90 santim bezin 36 metreli topu 705 Krş.

Ambalaj ve nakliye ücretleri müşteriye aittir.

Saraçhanebaşı'nda Horhor caddesinde

Kız
Erkek

HAYRİYE LİSESİ

Yatılı
Yatısız

Ana, ilk, orta, lise sınıflarına fen ve edebiyat kollarını havidir. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan itibaren başlar. Arzu eden talebe okulun hususî otobüsleriyle naklolunur. Kayıt için her gün saat 10 dan 17 ye kadar müracaat kabul olunur. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon: 20530

İstiklâl Lisesi

Direktörlüğünden :

- 1 — İlk, orta ve lise kısımlarına yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 — İsteyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis ka rakolu arkası .Telefon: 22534

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 "
6 aylık	475	820 "
Yıllık	900	1600 "

Tarifesinden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşüldü. Posta birliğine girmeyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zamm edilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini, abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır.

Türkiye'nin her posta merkezinde KURUN'a abone yapılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

Alemdar Sineması

- 1 — Vals dalgası
- 2 — Karanlıkta uçuş

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı. İstanbul Divanyolu. No. 104. Tel: 22398

İstanbul Defterdarlığından :

Cins ve mevki	Muhammen kirası	Senelik kira müddeti
Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinin Köprübaşı sokağında Dolmabahçe sarayı yanında eski matbah dairesiyle erzak anbarı ve mültemilâtı (elyevm tütün deposu olarak kullanılan daire):	1200 Lira	Üç yıl
Edirnekapi civarında Salmatomrukta Hatticesultan mahallesinin Salmatomruk caddesinde eski 21 yeni 29 numaralı altı odalı kâgir evin dörtte üç payı:	77,50	"

Yukarıda cins ve mevki yazılı gayrimenkuller hızarlarındaki kira ve bedeller üzerinden açık artırma usulüyle ayrı ayrı kiraya verilecektir. İsteklilerin ve tediye şeraiti ile diğer şartlarını öğrenmek isteyenlerin 22—9—938 perşembe günü saat on dörtte muhammen bedel üzerinden yüzde 7,5 pey akçalarıle Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları (M.) (6194).

Ereğli kömürleri işletmesinden :

Devlet demiryolları 3 birinciteğrin 1938 tarihinden itibaren tahmilât için istasyonlarda tüccar emrine verdiği vagonların 6 saat zarfında doldurularak iadesini, aksi takdirde 6 saatin geçmesinden itibaren her bir saat için vagon başına 50 kuruş ceza alacağını ilân etmiştir.

Buna nazaran:

Çatalağzı, Kiremitli istasyonlarında devlet demiryolları vagonlarında teslim edilmek şartıyla yapılan satışlar için beher vagonun tahmininde ilk 24 saat zarfında devlet demiryollarına verilecek cezaların müşterilerin faturalarına zam edileceği tamamen tebliğ olunur.

— KURUNun kitap şeklinde roman tefrisası —

14 DÖRDÜNCÜ MAHKÛM

Flinders saatine bakarak:

— Şimdi saat, biri iki dakika geçiyor. Üç dört dakika sonra, ne kadar tuttuğumu görürsün? cevabını verdi.

— Üç dört dakika sonra mı? Korkarım ki üç dört dakika sonra, sen, içtiğin viskilerin tesiriyle yerlere yuvarlanacaksın?

Tam bu sırada, bir el Flindersin omuzuna dokundu. Flinders geri döndü ve neşeyle haykırdı:

— Bravo! dedi. Tam zamanında geldin?

Con meyhaneye gelmişti. Hayatında ilk defa olarak böyle bir yere geliyordu. Flinders:

— Sız gelinceye kadar bir iki bardak viski içeyim demiştim. Şimdi verecek param yok, dedi.

Con, hiç gürültü etmeksizin çantasını açtı ve içersinden bir sterlinlik banknot çıkararak Flinders'e verdi.

Flinders de bu parayı meyhaneciye uzattı. Meyhaneci bozmak üzere çekmecesine doğru yürüdü.

Flinders arkasından bağırarak:

— Bana bir duble viski daha ver, dedi. (Sonra Con'a dönüp) sız ne içersiniz?

— Ben şimdi bir şey istemem.

Flinders, meyhanecinin yeni bir viski ile birlikte verdiği bozuk parayı cebine indirdi. Birlikte bir köşeye gittiler ve oturdular.

DÖRDÜNCÜ MAHKÛM

Con, etrafına bakınarak, hoşlanmadığını gösteren bir tavırla:

— Başka bir yere gidelim, dedi. Burası benim sinirime dokunuyor.

Flinders beraberinde getirdiği viski bardağından bir yudum içtikten sonra:

— Burası benim için çok iyi. diye cevap verdi. Parayı getirdiniz mi?

— Evet. Fakat sen de ne söyleyeceksen haydi söyle!

— Heyecanlanmağa lüzum yok. Söyliyeceğim şeylerin hepsini yazdım. Burada yanında mühür. Lü bir zarf var. (Şişkin bir halde duran göğüs cebini göstererek) nah işte! Vereceğim malûmat bütün delilleriyle birlikte burada saklı duruyor.

— Vereceğiniz malûmatın son defa yapılan cinayetle alakası var mı?

— Yirmi sene evvel cereyan etmiş bir mesele ile alakası var. Bundan icap eden neticeleri sen kendin çıkaracaksın!

— Göreyim bakayım şu zarfın içinde ne var? Eğer yüz sterline değerse, parayı veririm.

— Yağma yok. Zarfı olduğu gibi alırsın, ve yirmi dört saat açmayacağına söz verirsin... Sa. bahleyn cenubi Amerikaya giden bir vapur var. Ben onunla gidiyorum. Yarın bu vakitler, ben Okyanusun ortasında olacağım. O zaman zarfı aç.

Mektep kitaplarınızı VAKIT Yurdu satış yerinden kolaylıkla tedarik edebilirsiniz

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGO SU

Büyük ikramiye 200.000 liradır

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (50.000 ve 200.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteğrin 938 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.

Sahibi: ASIM US

Neşriyat Müdürü Refik A. Sevengil